

ПРЕДИСЛОВИЯ

ОТ ИЗДАТЕЛЕЙ.....	7.....	דבר המו"ל
ОТ ИЛЛЮСТРАТОРОВ.....	9.....	דבר המאיירים
ОТ ПЕРЕВОДЧИКА.....	10.....	דבר המתרגם

הקדמות

БЕРЕШИТ

БЕРЕШИТ • В НАЧАЛЕ.....	15.....	בראשית
НОАХ • НОАХ.....	31.....	נח
ЛЕХ ЛЕХА • УХОДИ.....	43.....	לך לך
ВАЕРА • И ОТКРЫЛСЯ.....	57.....	וירא
ХАВЕЙ САРА • ЖИЗНЬ САРЫ.....	73.....	חיי שרה
ТОЛДОТ • ПРОИСХОЖДЕНИЕ.....	85.....	תולדות
ВАЕЦЕ • И ВЫШЕЛ.....	97.....	ויצא
ВАИШЛАХ • И ОТПРАВИЛ.....	113.....	וישלח
ВАЕШЕВ • И ПОСЕЛИЛСЯ.....	129.....	וישב
МИКЕЦ • ПО ПРОШЕСТВИИ.....	141.....	מקץ
ВАИГАШ • И ПОДСТУПИЛ.....	155.....	ויגש
ВАЕХИ • И ЖИЛ.....	167.....	ויהי

בראשית

ШМОТ

ШМОТ • ИМЕНА.....	179.....	שמות
ВАЭРА • Я ОТКРЫВАЛСЯ.....	193.....	וארא
БО • ВОЙДИ.....	207.....	בא
БЕШАЛАХ • КОГДА ОТПУСТИЛ.....	221.....	בשלח
ИТРО • ИТРО.....	235.....	יתרו
МИШПАТИМ • ЗАКОНЫ.....	245.....	משפטים
ТРУМА • ПРИНОШЕНИЕ.....	257.....	תרומה
ТЕЦАВЭ • ПОВЕЛИ.....	267.....	תצוה
КИ ТИСА • КОГДА СОЧТЕШЬ.....	279.....	כי תשא
ВАЯКЕЛЬ • И СОБРАЛ.....	295.....	ויקהל
ПКУДЕЙ • ПОДСЧЁТ.....	307.....	פקודי

שמות

ВАИКРА

ויקרא

ВАИКРА • И ПРИЗВАЛ	319	ויקרא
ЦАВ • ПОВЕЛЕНИЕ	333	צו
ШМИНИ • ВОСЬМОЙ	345	שמיני
ТАЗРИА • ЗАЧНЁТ	355	תזריע
МЕЦОРА • ПОРАЖЕННЫЙ ЦАРААТ	363	מצורע
АХАРЕЙ МОТ • ПОСЛЕ ГИБЕЛИ	373	אחרי מות
ҚДОШИМ • СВЯТЫ	383	קדושים
ЭМОР • СКАЖИ	391	אמור
БЕАР СИНАЙ • НА ГОРЕ СИНАЙ	405	בהר
БЕХУКОТАЙ • ПО МОИМ ЗАКОНАМ	413	בחוקתי

БЕМИДБАР

במדבר

БЕМИДБАР • В ПУСТЫНЕ	423	במדבר
НАСО • СОЧТИ	439	נשא
БЕААЛОТХА • КОГДА БУДЕШЬ ЗАЖИГАТЬ	457	בהעלותך
ШЛАХ • ОТПРАВЬ	471	שלה
КОРАХ • КОРАХ	483	קרח
ХУКАТ • ЗАКОН	495	חקת
БАЛАК • БАЛАК	505	בלק
ПИНХАС • ПИНХАС	517	פנחס
МАГОТ • КОЛЕНА	533	מטות
МАСАЕЙ • ПЕРЕХОДЫ	543	מסעי

ДВАРИМ

דברים

ДВАРИМ • СЛОВА	557	דברים
ВАЭТХАНАН • И МОЛИЛ Я	569	ואתחנן
ЭКЕВ • И БУДЕТ	583	עקב
РЕЭ • СМОТРИ	595	ראה
ШОФТИМ • СУДЬИ	609	שופטים
КИ ТЕЦЕ • КОГДА ВЫЙДЕШЬ	621	כי תצא
КИ ТАВО • КОГДА ПРИДЕШЬ	633	כי תבוא
НИЦАВИМ • ВЫ СТОИТЕ	647	נצבים
ВАЕЛЕХ • И ПОШЁЛ	653	וילך
ААЗИНУ • СЛУШАЙ	659	האזינו
ВЕ ЗОТ А-БРАХА • И ВОТ БЛАГОСЛОВЕНИЕ	667	וזאת הברכה

Издание Торы, которое вы держите в руках, необычно. Переиздавать самую почитаемую книгу в иудаизме, основу еврейского мировоззрения — учение, записанное Моше (Моисеем) со слов Всевышнего, — задача в высшей степени ответственная. В данном же случае она еще и дерзкая, так как подготовлено это издание людьми не религиозного воспитания, а теми, кто впервые прочел Тору уже в зрелом возрасте, кому знаком трепет первого свидания со священным текстом, робость перед непостижимостью и глубиной открывшихся смыслов и сожаление о запоздалости самой встречи. Чувства эти вряд ли понятны людям читающим и изучающим Тору с раннего детства.

Существует множество изданий Торы с параллельными текстами на разных языках, в том числе с русским переводом. Почему же возникло желание издать «свою» Тору? Мы, как и большинство наших друзей и знакомых, — люди светских профессий и светского образа жизни, рождены в культурной, но атеистической среде. Нас воспитывали в соответствии с общечеловеческими гуманистическими принципами, впервые сформулированными в еврейской Торе и со временем перенятыми другими народами. У всех нас есть домашние библиотеки разной степени обширности, при этом, как ни удивительно, далеко не всегда в них имеется экземпляр Торы.

Издания Торы при всем своем многообразии в оформительском отношении унифицированы, следуют определенным «религиозным» стандартам. Хотя

מהדורת התורה שאתם מחזיקים כעת בידיכם איננה מהדורה רגילה. להעיז ולהוציא לאור מחדש את הספר החשוב ביותר ביהדות, יסוד לכל השקפת עולם יהודית, את התורה שנכתבה בידי משה ישירות מפי האלוקים, הרי זו משימה מאתגרת ביותר. הפעם יש בה גם מין קריאת תגר, כיון שההוצאה הזאת הוכנה ע"י אנשים שלא קיבלו חינוך דתי, מי שלראשונה זכה לקרא בתורה כבר בבגרותם. הם חוו את היראה של המפגש הראשון עם הטקסט המקודש, את החשש והחרדה בפני העומק וריבוי המשמעויות שלא ניתן לצלחו בהבנה אנושית וכמו כן צער על שהפגישה באה כה מאוחר. סביר להניח שכל הרגשות האלו אינם מוכרים למי שנחשף ללימוד תורה מגיל צעיר.

ישנן אין ספור מהדורות עם תרגום מקביל בשפות שונות ורוסית בכללן. אם כן, מהיכן נובע הרצון להוציא לאור "תורה משלנו"? כמו רוב חברינו ומכרינו נולדנו וגדלנו בסביבה תרבותית, אך אתאיסטית, אנו מנהלים אורך חיים חילוני ועובדים במקצועות חילוניים. התחנכנו לפי עקרונות ההומניזם הכלל-אנושיים, עקרונות שלראשונה נוסחו בתורת ישראל ועם הזמן אומצו גם על ידי עמים אחרים. לכולנו בבית אוספי ספרים, גדולים אם קטנים, אך מה פלא, לא בכלום יש לפחות עותק אחד של ספר התורה.

עם כל ההבדלים ביניהם, למהדורות השונות של ספר התורה יש מראה אחיד התואם את הסטנדרט ה"דתי". למרות שהמסורת עצמה מתפתחת ומשתנה עם הזמן, אנשים חילוניים רואים בספרים אלו משהו זר, כתב המיועד אך ורק לאדם המאמין. אך למרות

сама традиция и меняется со временем, светскими людьми эти книги воспринимаются как что-то чужеродное, адресованное сугубо верующему человеку. Но при всей незыблемости святого текста Тора — знание живое, подвижное, во все времена актуальное, предполагающее свежий и независимый подход.

Эти мысли и придали смелости издать Тору по-своему, непременно с иллюстрациями, подойти к изданию со своими эстетическими представлениями, пригласив к работе близких по духу и вкусу художников и дизайнеров.

Замысел вызвал к жизни и необходимость нового перевода на живой и доступный русский язык. При этом задумана была отнюдь не адаптация, а полное религиозно точное издание. Текст Торы особый по своему происхождению, в каждом слове, в каждом предложении которого сокрыто множество смыслов, он не отделим от языка оригинала и в сущности не может иметь точного перевода. Скорее, в каждом подобном опыте вольно или невольно отражается очередная попытка постижения смысла священного текста.

Мы надеемся, что наша книга будет удобна для традиционного чтения Торы как в синагоге, так и дома, в семье. Вполне возможно, что кто-то возьмет в руки это иллюстрированное издание с тем естественным любопытством, с каким читатель замечает новинку, будь то художественное произведение или альбом, что в конечном счете даст возможность новому кругу людей встретиться с великой Книгой.

שאינן להוציא או להוסיף לטקסט של התורה אף אות אחת, היא עדין נשארת תורת חיים, פועמת ונושמת, תמיד עכשווית ומודרנית, מזמינה לגשת אליה במבט טרי ומשוחחרר.

אלה המחשבות שהפихו בנו עוז רוח הנחוץ כדי ליזום מהדורה חדשה ושונה של חמשת חומשי התורה, דווקא עם איורים, לגשת לעבודה עם תפיסות אסטטיות משלנו ולהזמין להצטרף אלינו ציירים ומעצבים הקרובים לנו ברוחם ובטעמם האמנותי.

הרעיון דרש גם תרגום עכשווי ונגיש לשפה הרוסית. בעיני רוחנו זו צריכה להיות מהדורה מדויקת גם במבט דתי ובשום אופן לא גרסא מתואמת. תורה היא טקסט מיוחד ובעל מקור מיוחד, בכל פסוק ובכל מילה שלה חבויות המון משמעויות הנובעות משפת המקור. בעצם אין שום דרך לתת תרגום מדויק לספר התורה. כל מקרה של תרגום למעשה משקף ברצונו או שלא ברצונו עוד ניסיון לתת פירוש חדש לטקסט המקודש.

אנו מקוים כי מהדורה זו תהיה נוחה לשימוש הן לקריאה המסורתית בבית הכנסת הן לעיון בבית, בחיק המשפחה. יתכן מאוד שהסקרנות הטבעית המניעה את הקורא לשים לב לספר חדש, בין אם זה אלבום אומנותי או ספר קריאה, תגרום למישהו ליטול לידי את המהדורה המאירת הזאת, ובסופו של דבר זה יאפשר למעגל חדש של הציבור הרחב להיחשף לספר הספרים.

От иллюстраторов

Иллюстрировать Тору сложно. В Торе почти нет описаний пейзажа, внешности героев, цвета предметов. Казалось бы, художнику не на что «опереться». Однако скупой на эпитеты, лаконичный и строгий текст дает удивительный простор для интерпретаций. Вновь и вновь мы возвращаемся к уже готовым рисункам, переделывая их. Закончится этот увлекательный процесс, видимо, только со сдачей этой книги в печать.

Текст Торы всегда волновал художников. Хотя еврейский подход к изображениям окружен множеством предрассудков и предубеждений, знамениты многие иллюстрированные тексты, созданные евреями от раннего Средневековья до наших дней. На самом деле, главным является цель изображения, его направленность. Иудаизм запрещает создание образов, предназначенных для поклонения, но не отменяет произведений, выполняющих эстетическую или дидактическую задачу.

Большинство иллюстраций к Торе созданы в Галуте — в разных странах, где жили евреи после разрушения Храма и изгнания. Мы — художники этой книги — живем в Израиле, на той земле, в которую и стремились войти ее персонажи. «Место действия» мы рисуем с натуры, а не по воображению, как рисовали до репатриации. При этом стараемся сохранить характерную для еврейского искусства условность, избегаем портретности в изображениях персонажей. Эта условность дает нам большую свободу, образительный язык становится современным.

דבר המאירים

קשה לאייר תורה. בתורה כמעט ואין תיאורים של נוף, לא מסופר על המראה החיצוני של הגיבורים, על צבעי החפצים. לכאורה אין לצייר על מה להישען. אך למרבה הפלא דווקא הטקסט המדוד, הקמצני, החוסך במילות תיאור פותח מרחב עצום לפרשנויות. אנו חוזרים ושבים לציורים מוכנים ושוב משנים אותם. התהליך המרתק הזה כנראה יסתיים רק אחרי שהספר יצא כבר לדפוס.

הטקסט של התורה תמיד היה מקור השראה עבור ציירים. למרות שיחס היהדות לציור דמויות מוקף בהמון דעות קדומות, מאז ראשית ימי הביניים ועד היום קיימים הרבה טקסטים מאוירים, פרי יצירתם של אומנים יהודיים. הן מה שקובע זה היעוד, המטרה שלשמה נוצרת התמונה. יהדות אוסרת לעשות תמונות לצרכי פולחן, אך אינה שוללת יצירות שתפקידן אסטטי או דידקטי.

רוב האיורים לסיפורי התורה נעשו בגלות, בארצות שהיהודים התגוררו בהן אחרי חורבן בית המקדש וגירוש מהארץ. אנו, המאירים של המהדורה הזאת, חיים בארץ ישראל, ארץ אליה שאפו ולה נכספו דמויות הספר. אנו מציירים את "מקום העלילה" "מן הטבע", כפי שאנו רואים אותו במו עינינו, ולא על פי דמיון, כמו שעשינו לפני העלייה. בו בזמן אנחנו משתדלים לשמור על הסמליות האופיינית לאמנות היהודית, להימנע מקווי דיוקן בציורים של דמויות המקרא. הסמליות הזאת מעניקה לנו יותר חופש בעבודתנו כאמנים, שפת הציור שלנו נעשית מודרנית.

Мы стремимся, с одной стороны, эмоционально и живо ощутить текст, а с другой — осмыслить его через классические еврейские комментарии. Поэтому часто иллюстрирован и текст, и комментарий. Как и комментарии, наши рисунки соединяют юмор и трагизм, пафос и иронию.

Структура оформления книги проста — как ворота, открывается каждый недельный раздел. Надеемся, что поможем читателю «войти» в эти ворота.

От переводчика

Один средневековый раввин сравнил свиток Торы с едва тлеющими углями. Глядя со стороны — черные буквы на белом пергаменте. Но когда начинаешь учить Тору и постепенно углубляешься, угольки вспыхивают ярким огнем, освещая все вокруг, как будто на них подули.

Несколько лет назад мой друг решил издать Тору с иллюстрациями, для чего был нужен новый перевод на русский язык, чтобы упростить читателю «первое свидание» со священным текстом. В узком кругу был объявлен конкурс, и мне удалось в нем победить.

Я помню свое первое занятие с раввином по недельной главе, когда за скучным и не очень понятным текстом мне вдруг приоткрылось нечто захватывающее и головокружительное — угольки чуть вспыхнули... Вот этим ощущением мне нестерпимо хотелось поделиться, хотя бы опосредованно. Мной также двигал

ану шואפים מצד אחד לחוש את הטקסט מבחינה רגשית חווייתית ומהצד השני לקרא אותו לאור פירושים יהודיים קלאסיים. לכן פעמים רבות האיור מתייחס לא רק לטקסט המקראי אלא גם לפירושים. בדומה להם הציורים שלנו משלבים בין הומור וטרגיות, בין פאתוס לאירוניה.

עיצוב הספר בנוי באופן פשוט — כל פרשת שבוע נפתחת כמו שער חדש. אנו מקוים כי עבודתנו תעזור לקורא להיכנס ב"שערים" הללו.

דבר המתרגם

רב אחד שחי בימי הביניים השווה את ספר התורה לגחלים לחשות. במבט מהצד — אותיות שחורות על קלף לבן. אבל כשמתחילים ללמוד תורה ואט-אט מתעמקים בה יותר ויותר הגחלים מתלקחות בשלהבת אש חזקה, כאילו מישהו נשף עליהן, ומאירות הכול סביב.

לפני כמה שנים אחד החברים שלי החליט להוציא לאור מהדורה מאוירת של התורה וזה דרש תרגום חדש לשפה הרוסית, שיקל על הקורא את המפגש הראשון עם הטקסט המקודש. הוכרז על תחרות בין נבחרי הסגולה המעטים, ונפל בידי לזכות במכרז.

אני זוכר את השיעור הראשון שלי בפרשת השבוע ששמעתי מפי הרב, כאשר מאחורי טקסט משעמם ולא ממש מובן פתאום נפתח עבורי משהו כובש ומסחרר — הגחלים התלקחו באש.... נוצר בי חשק עמום לחלוק עם מישהו את החוויה הזאת, גם אם באופן מטווח. היה לי מניע נוסף, אנוכי למדי — מי

эгоистический расчет — другого случая погрузиться в Тору, изучить корпус комментариев к ней могло больше не представиться. Я с энтузиазмом взялся за работу. Она была долгой и трудной. Совсем не такой, как представлялась сначала. Порой от бессилия облечь понятия Торы в русские слова опускались руки. Итальянская поговорка: *traduttore — traditore*, переводчик — предатель, оказалась справедливой. Говоря серьезно, адекватно перевести Тору оказалось невозможно. Иная, нежели в русском, структура иврита, в которой слова связаны друг с другом не только через общий корень, но и рядом других, почти мистических связей, генерирует множественные и порой противоречивые смыслы, совершенно не уместяющиеся в ложе русского языка.

Все, что остается переводчику, — кропотливо работать с текстом, пользуясь комментариями мудрецов, учителей и раввинов, для которых эти смыслы открыты, выбирать из их работ те идеи, которые кажутся ему самыми интересными, безусловно упуская при этом бездну смыслов сияющего оригинала, и пытаться изложить их доступным языком.

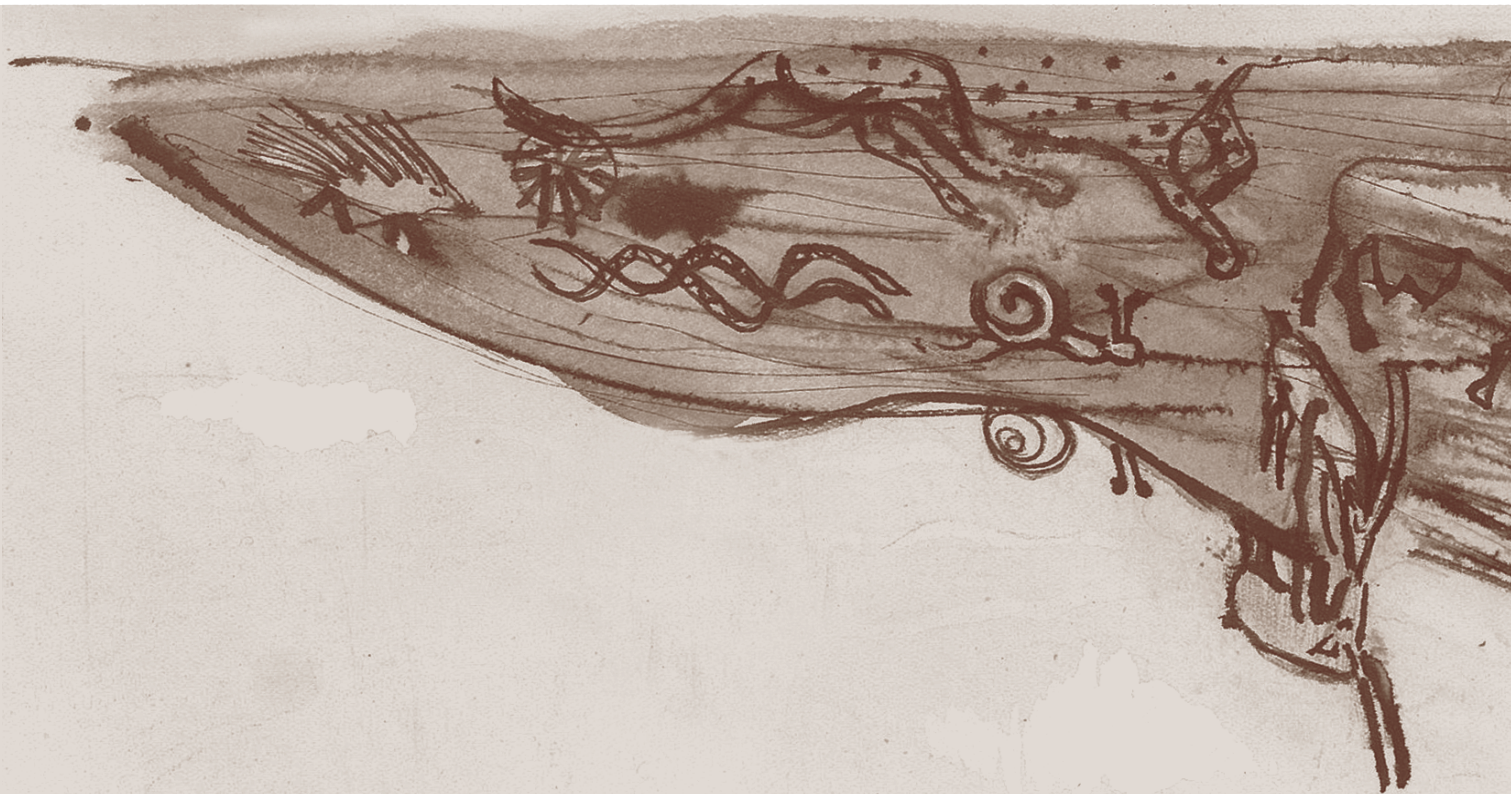
יודע, האם תזדמן לי עוד אפשרות לשקוע כך בלימוד התורה, לשקוד על מערך הפירושים. ניגשתי לעבודה בהתלהבות. התהליך היה ארוך וקשה. כלל לא דומה למה שדמיינתי בהתחלה. לפעמים חשתי חוסר אונים למצוא לבוש מילים רוסי למושגי התורה. הפתגם האיטלקי: *traduttore — traditore*, "המתרגם הוא הבוגד", הוכח כנכון. או במילים אחרות התברר שלתרגם את התורה באופן ראוי זו משימה בלתי אפשרית. מבנה של השפה העברית שונה מזה של רוסית, המילים קשורות זו לזו לא רק דרך השורש המשותף, אלא גם בשורה של קשרים אחרים, חלקם כמעט מיסטיים. מבנה זה מעלה משמעויות רבות, לעיתים נוגדות זו את זו, שלא מוצאות את מקומן במערכים של השפה הרוסית.

כל שנותר למתרגם הוא לעבוד בקפדנות עם הטקסט המקראי, תוך שימוש בפירושים של חכמים, מורים ורבנים שמשמעויות הללו נכספו להם במועדים שונים, לברור מתוך עבודתם את הרעיונות שנראים הכי מעניינים ולא לשכוח אין ספור משמעויות זוהרות של המקור יורדות לטמיון עם כל בחירה ובחירה שמטרתה לנסח את הסיפור בשפה מובנת ונגישה.

בראשית • В НАЧАЛЕ • BERESIT

בראשית · БЕРЕШИТ

В НАЧАЛЕ

וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים. וַתִּרְדַּמָּה עַל-הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אֶחָת מִצְלָעָתָיו
וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתָּנָה: וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים. אֶת-הַצֶּלַע אֲשֶׁר-לָקַח מִן-הָאָדָם
לְאִשָּׁה וַיִּבְאֶה אֶל-הָאָדָם:

НАВЕЛ ТОГДА БОГ ВСЕСИЛЬНЫЙ ГЛУБОКИЙ СОН НА
ЧЕЛОВЕКА, И ЗАСНУЛ ТОТ. И ВЗЯЛ ОН ОДНУ ИЗ ЕГО СТОРОН
И ЗАКРЫЛ ПЛОТЬЮ ЭТО МЕСТО.

И ПЕРЕСТРОИЛ БОГ ВСЕСИЛЬНЫЙ СТОРОНУ, КОТОРУЮ
ВЗЯЛ ОН У ЧЕЛОВЕКА, В ЖЕНЩИНУ И ПРИВЕЛ ЕЕ К НЕМУ.

- א | ב בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: והארץ היתה תהו ובהו והשף על-פני תהום ורוח אלהים מרחפת על-פני המים: ויאמר אלהים יהי אור ויהי-אור: וירא אלהים את-האור כי-טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך: ויקרא אלהים | לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי-ערב ויהי-בקר יום אחד:
- ו | ז ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים: ויעש אלהים את-הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי-כן: ויקרא אלהים לרקיע שמים ויהי-ערב ויהי-בקר יום שני:
- י | י ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל-מקום אחד ותראה היבשה ויהי-כן: ויקרא אלהים | ליבשה ארץ ולמקנה המים קרא ימים וירא אלהים כי-טוב: ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו-בו על-הארץ ויהי-כן: ויתוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עשה-פרי אשר זרעו-בו למינהו וירא אלהים כי-טוב: ויהי-ערב ויהי-בקר יום שלישי:
- יד | טו ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו לאתת ולמועדים ולמים ושנים: והיו למאורת ברקיע השמים להאיר על-הארץ ויהי-כן: ויעש אלהים את-שני המארת הגדלים את-המאור הגדל לממשלת היום ואת-המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים: ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על-הארץ: ויח | טז ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא אלהים כי-טוב: ויהי-ערב ויהי-בקר יום רביעי:
- כ | כא ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על-הארץ על-פני רקיע השמים: ויברא אלהים את-התנינם הגדלים ואת כל-נפש החיה | הרמשת אשר שרצו המים

Сотворение
мира

- 1 | 2 В НАЧАЛЕ СОТВОРИЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ НЕБО И ЗЕМЛЮ. ЗЕМЛЯ ЖЕ БЫЛА ПУСТА И СМЯТЕННА, И ТЬМА *нависала* НАД БЕЗДНОЮ, И ДУХ ВСЕСИЛЬНОГО ВИТАЛ НАД ВОДОЮ.
- 3 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ:
– ПУСТЬ БУДЕТ СВЕТ! – И ПОЯВИЛСЯ СВЕТ.
- 4 | 5 И УВИДЕЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ, ЧТО СВЕТ ХОРОШ, И ОТДЕЛИЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ СВЕТ ОТ ТЬМЫ. И НАЗВАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ СВЕТ ДНЕМ, А ТЬМУ НАЗВАЛ НОЧЬЮ. И БЫЛ ВЕЧЕР, И БЫЛО УТРО – ДЕНЬ ОДИН.
- 6 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ:
– *Пусть* БУДЕТ СВОД ВНУТРИ ВОДЫ, И ПУСТЬ ОТДЕЛЯЕТ ОН ВОДЫ ОТ ВОД!
7 И СДЕЛАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ СВОД, КОТОРЫЙ ОТДЕЛИЛ ВОДЫ ПОД СВОДОМ ОТ ВОД НАД СВОДОМ, – И СТАЛО
8 ТАК. И НАЗВАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ СВОД НЕБЕСАМИ. И БЫЛ ВЕЧЕР, И БЫЛО УТРО – ДЕНЬ ВТОРОЙ.
- 9 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ:
– *Пусть* СОБЕРУТСЯ ВОДЫ, КОТОРЫЕ ПОД НЕБЕСАМИ, В ОДНО МЕСТО, ЧТОБЫ ПОКАЗАЛАСЬ СУША! – И СТАЛО ТАК.
- 10 И НАЗВАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ СУШУ ЗЕМЛЕЙ, А СОБРАНИЕ ВОД НАЗВАЛ МОРЯМИ. И УВИДЕЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ, ЧТО *это* ХОРОШО.
- 11 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ:
– *Пусть* ПРОРАСТИТ ЗЕМЛЯ ЗЕЛЕНЬ: ТРАВЫ, ДАЮЩИЕ СЕМЕНА, ПЛОДОВЫЕ ДЕРЕВЬЯ, ПРИНОСЯЩИЕ ПЛОДЫ С СЕМЕНАМИ, ПО РОДУ ИХ НА ЗЕМЛЕ! – И СТАЛО ТАК.
- 12 И ВЫПУСТИЛА ЗЕМЛЯ ЗЕЛЕНЬ: ТРАВЫ, ДАЮЩИЕ СЕМЕНА, ПО РОДАМ ИХ, И ДЕРЕВЬЯ, ПРИНОСЯЩИЕ
13 ПЛОДЫ С СЕМЕНАМИ, ПО РОДАМ ИХ. И УВИДЕЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ, ЧТО *это* ХОРОШО. И БЫЛ ВЕЧЕР, И БЫЛО УТРО – ДЕНЬ ТРЕТИЙ.
- 14 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ:
– *Пусть* БУДУТ СВЕТИЛА НА СВОДЕ НЕБЕСНОМ, ЧТОБЫ ОТДЕЛЯТЬ ДЕНЬ ОТ НОЧИ, И БУДУТ ОНИ ЗНАКАМИ И ДЛЯ ВРЕМЕН, И ДЛЯ ДНЕЙ, И ДЛЯ ГОДОВ. И БУДУТ ОНИ СВЕТИЛАМИ НА СВОДЕ НЕБЕС, ЧТОБЫ ОСВЕЩАТЬ ЗЕМЛЮ! – И СТАЛО ТАК.
- 16 И СДЕЛАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ ДВА БОЛЬШИХ СВЕТИЛА: СВЕТИЛО БОЛЬШЕЕ, ЧТОБЫ ПРАВИТЬ ДНЕМ, И СВЕТИЛО МЕНЬШЕЕ, ЧТОБЫ ПРАВИТЬ НОЧЬЮ, И ЗВЕЗДЫ. И ПОМЕСТИЛ ИХ ВСЕСИЛЬНЫЙ НА СВОДЕ НЕБЕСНОМ,
17 ЧТОБЫ *они* ОСВЕЩАЛИ ЗЕМЛЮ, ПРАВЯ ДНЕМ И НОЧЬЮ И ОТДЕЛЯЯ СВЕТ ОТ ТЬМЫ. И УВИДЕЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ, ЧТО ЭТО ХОРОШО. И БЫЛ ВЕЧЕР, И БЫЛО УТРО – ДЕНЬ ЧЕТВЕРТЫЙ.
- 20 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ:
– *Пусть* НАПОЛНЯТСЯ ВОДЫ СУЩЕСТВАМИ ЖИВЫМИ, А НАД ЗЕМЛЕЙ ПО СВОДУ НЕБЕСНОМУ *пусть* ПОЛЕТАЮТ ПТИЦЫ!
- 21

- כב למינהם ואת כל־עוף כנף למינהו וירא אלהים כי־טוב: ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו
 כג ומלאו את־המים בימים והעוף ירב בארץ: ויהי־ערב ויהי־בקר יום חמישי:
- כד ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחיית־ארץ למינה ויהי־כן:
 כה ויעש אלהים את־חית הארץ למינה ואת־הבהמה למינה ואת כל־רמש האדמה למינהו
 כו וירא אלהים כי־טוב: ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף
 כז השמים ובבהמה ובכל־הארץ ובכל־הרמש הרמש על־הארץ: ויברא אלהים | את־האדם
 כח בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם: ויברך אתם אלהים ויאמר להם
 אלהים פרו ורבו ומלאו את־הארץ וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל־חיה
 כט הרמשת על־הארץ: ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את־כל־עשב | זרע זרע אשר על־פני
 ל כל־הארץ ואת־כל־העץ אשר־בו פרי־עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה: ולכל־חית הארץ
 לא ויהי־כן: וירא אלהים את־כל־אשר עשה והנה־טוב מאד ויהי־ערב ויהי־בקר יום הששי:
- ב | א | ב ויכלו השמים והארץ וכל־צבאם: ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת
 ג ביום השביעי מכל־מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים את־יום השביעי ויקדש אותו כי בו
 שבת מכל־מלאכתו אשר־ברא אלהים לעשות:
- שני ד | ה אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות יהוה אלהים ארץ ושמים: וכל | שית
 השדה טרם יהיה בארץ וכל־עשב השדה טרם יצמח כל לא המטיר יהוה אלהים על־הארץ
 ז | ו | ואדם אין לעבד את־האדמה: ואד יעלה מן־הארץ והשקה את־כל־פני האדמה: וייצר
 יהוה אלהים את־האדם עפר מן־האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה:
 ח | ט ויטע יהוה אלהים גן־בעדן מקדם וישם שם את־האדם אשר יצר: ויצמח יהוה אלהים

И СОТВОРИЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ БОЛЬШИХ ЧУДИЩ И ПРЕСМЫКАЮЩИХСЯ, КОТОРЫМИ НАПОЛНИЛИСЬ ВОДЫ, ПО РОДАМ ИХ, И ВСЕХ ЛЕТАЮЩИХ НА КРЫЛЬЯХ, ПО РОДАМ ИХ. И УВИДЕЛ БОГ, ЧТО ЭТО ХОРОШО.
 22 И БЛАГОСЛОВИЛ ИХ ВСЕСИЛЬНЫЙ, СКАЗАВ: «ПЛОДИТЕСЬ И РАЗМНОЖАЙТЕСЬ И НАПОЛНЯЙТЕ ВОДЫ МО-
 23 РЕЙ, А ПТИЦЫ ПУСТЬ РАЗМНОЖАЮТСЯ НА СУШЕ!» И БЫЛ ВЕЧЕР, И БЫЛО УТРО – ДЕНЬ ПЯТЫЙ.

24 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ:

– Пусть ПРОИЗВЕДЕТ ЗЕМЛЯ ЖИВЫЕ СУЩЕСТВА РАЗНЫХ ВИДОВ: РАЗНЫЙ СКОТ, ЗЕМНЫХ ЖИВОТНЫХ

25 И ЗВЕРЕЙ! – И СТАЛО ТАК.

И СОЗДАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ РАЗНЫЕ ВИДЫ ЗВЕРЕЙ, РАЗНЫЕ ВИДЫ СКОТА И РАЗНЫЕ ВИДЫ ЗЕМНЫХ ЖИ-
 ВОТНЫХ. И УВИДЕЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ, ЧТО ЭТО ХОРОШО.

26 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ:

– СДЕЛАЕМ ЧЕЛОВЕКА ПО МОЕМУ ОБРАЗУ И ПОДОБНОГО МНЕ. И ПУСТЬ ВЛАСТВУЕТ ОН НАД РЫБОЙ МОР-
 СКОЙ, И НАД ПТИЦЕЙ НЕБЕСНОЙ, И НАД СКОТОМ, И НАД ВСЕЙ ЗЕМЛЕЙ – НАД ВСЕМИ ЖИВОТНЫМИ, ЧТО
 ХОДЯТ ПО ЗЕМЛЕ!

27 И СОТВОРИЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ ЧЕЛОВЕКА ПО СВОЕМУ ОБРАЗУ, ПО ОБРАЗУ ВСЕСИЛЬНОГО СОТВОРИЛ ЕГО –

28 МУЖЧИНОЙ И ЖЕНЩИНОЙ СОТВОРИЛ ИХ. И БЛАГОСЛОВИЛ ИХ ВСЕСИЛЬНЫЙ, И СКАЗАЛ ИМ:

– ПЛОДИТЕСЬ И РАЗМНОЖАЙТЕСЬ, И НАПОЛНЯЙТЕ ЗЕМЛЮ, И ПОКОРЯЙТЕ ЕЕ, И ВЛАСТВУЙТЕ НАД РЫ-
 БОЙ МОРСКОЙ, И НАД ПТИЦЕЙ НЕБЕСНОЙ, И НАД ВСЯКИМ ЗВЕРЕМ ЗЕМНЫМ!

29 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ:

– ВОТ, ОТДАЮ Я ВАМ ВСЕ ТРАВЫ, ДАЮЩИЕ СЕМЕНА, КАКИЕ ЕСТЬ НА ЗЕМЛЕ, И ВСЕ ДЕРЕВЬЯ, ПРИНОСЯ-
 30 ЩИЕ ПЛОДЫ С СЕМЕНАМИ, – БУДЕТ *это* ВАМ ПИЩЕЙ. А ВСЕМ ЗВЕРЯМ ЗЕМНЫМ И ВСЕМ ПТИЦАМ НЕБЕС-
 НЫМ, ДЛЯ ВСЕХ, ЧТО ХОДЯТ ПО ЗЕМЛЕ, В КОМ ЕСТЬ ЖИЗНЬ, – ВСЕ РАСТЕНИЯ БУДУТ В ПИЩУ! – И СТАЛО ТАК.

31 И УВИДЕЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ ВСЕ, ЧТО ОН СДЕЛАЛ, И ВОТ – ВСЕ ЭТО ОЧЕНЬ ХОРОШО. И БЫЛ ВЕЧЕР, И БЫЛО
 УТРО – ДЕНЬ ШЕСТОЙ.

2 1 | 2 И ЗАВЕРШЕНЫ БЫЛИ НЕБЕСА И ЗЕМЛЯ СО ВСЕМ СВОИМ СОДЕРЖИМЫМ. И ЗАКОНЧИЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ К
 СЕДЬМОМУ ДНЮ СВОЮ РАБОТУ, КОТОРУЮ ОН СДЕЛАЛ, И ОТДЫХАЛ ОН В СЕДЬМОЙ ДЕНЬ ОТ ВСЕЙ СВОЕЙ
 3 РАБОТЫ, КОТОРУЮ СДЕЛАЛ. И БЛАГОСЛОВИЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ СЕДЬМОЙ ДЕНЬ И ОСВЯТИЛ ЕГО, ПОТОМУ
 ЧТО В ЭТОТ ДЕНЬ ОТДЫХАЛ ОТ ВСЕЙ СВОЕЙ РАБОТЫ, КОТОРУЮ ВСЕСИЛЬНЫЙ СДЕЛАЛ, ТВОРЯ.

Адам
 в Эдене

Второй

4 ВОТ ПРОИСХОЖДЕНИЕ НЕБА И ЗЕМЛИ, ПРИ СОТВОРЕНИИ ИХ, В ДЕНЬ СОЗИДАНИЯ БОГОМ ВСЕСИЛЬНЫМ
 5 ЗЕМЛИ И НЕБА. НИКАКОГО ДИКОГО КУСТАРНИКА ЕЩЕ НЕ БЫЛО НА ЗЕМЛЕ, И ДИКАЯ ТРАВА ЕЩЕ НЕ РОС-
 ЛА В ПОЛЕ, ПОТОМУ ЧТО БОГ ВСЕСИЛЬНЫЙ НЕ ПОСЫЛАЛ ДОЖДЬ НА ЗЕМЛЮ, И НЕ БЫЛО ЧЕЛОВЕКА, ЧТО-
 6 БЫ ОБРАБАТЫВАТЬ ПОЧВУ. НО ПОДНИМАЛСЯ ТУМАН НАД ЗЕМЛЕЙ И УВЛАЖНЯЛ ВСЮ ПОВЕРХНОСТЬ
 7 ЗЕМНУЮ. И СОЗДАЛ БОГ ВСЕСИЛЬНЫЙ ЧЕЛОВЕКА ИЗ ПРАХА ЗЕМНОГО, И ВДОХНУЛ ЕМУ В НОЗДРИ ДЫ-
 8 ХАНИЕ ЖИЗНИ, И СТАЛ ЧЕЛОВЕК ЖИВЫМ СУЩЕСТВОМ. И НАСАДИЛ БОГ ВСЕСИЛЬНЫЙ САД В ЭДЕНЕ, НА

מִן־הָאָדָמָה כָּל־עֵץ נִחְמָד לְמִרְאֵה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הָגֵן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע:

י | יא וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגֵּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעַה רְאשִׁים: שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן

יב הוּא הַסֹּכֵב אֶת כָּל־אֶרֶץ הַחַוִּילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזֶּהָב: וְזֶה־בְּהָאֶרֶץ הַהִוא טוֹב שֵׁם הַבְּדֵלֶח וְאָבֹן

יג | יד הַשֵּׁהָם: וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשְּׁנַי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹכֵב אֶת כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ: וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חַדְקֵל

טו הוּא הַהֶלֶךְ קְדַמַּת אֲשׁוּר וְהַנָּהָר הַרְבִּיעִי הוּא פְּרָת: וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיְנַחֲהוּ

טז בְּגֹר־עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ: וַיִּצַּו יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ־הַגֵּן אָכַל תֹּאכַל:

יז | יח וּמִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים

יט לֹא־טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: וַיִּצַּר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאָדָמָה כָּל־חַיִּית

ש | כ | ד הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לְרִאוֹת מַה־יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ

הָאָדָם נִפְשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ: וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל חַיִּית

כא הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מִצָּא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים | תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח

כב אֶחָת מִצִּלְעֹתָיו וַיִּסְגֶּר בָּשָׂר תַּחְתָּנָהּ: וַיִּכּוֹ יְהוָה אֱלֹהִים | אֶת־הַצֵּלַע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם

כג לְאִשָּׁה וַיִּבְאֶהָ אֶל־הָאָדָם: וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הִפְעַם עָצַם מִעֲצָמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לְזֹאת

כד יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לְקַחָהּ־זֹאת: עַל־כֵּן יַעֲזֹב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ

כה וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד: וַיְהִי שְׁנֵיהֶם עַרוּמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבַּשְׂשׁוּ:

ג | א וְהִנְחָשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חַיִּית הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר

ב | ג אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֵּן: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנְּחָשׁ מִפְּרִי עֵץ־הַגֵּן נֹאכַל: וּמִפְּרִי

ד הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגֵּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְעוּ בוֹ פֶּן־תָּמוּתוּן: וַיֹּאמֶר הַנְּחָשׁ

ה אֶל־הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תָּמוּתוּן: כִּי יָדַע אֱלֹהִים כִּי בְיוֹם אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם

ו כְּאֱלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וְרָע: וַתִּרְאֵהָ אִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי תֹאווֶה־הוּא לְעֵינַיִם וְנִחְמָד

ז הָעֵץ לְהַשְׁכִּיל וַתִּקַּח מִפְּרִיָו וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם־לְאִישָׁהּ עִמָּהּ: וַיֹּאכְלוּ: וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם

ח וַיִּדְעוּ כִּי עֲרֻמָּם הֵם וַיִּתְפָּרוּ עֲלֵהּ תֹאנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חִגְרֹת: וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים

ט מִתְּהַלֵּךְ בְּגֵן לְרוּיַת הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגֵּן: וַיִּקְרָא

י יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָּה: וַיֹּאמֶר אֶת־קִלְקֵל שָׁמַעְתִּי בְּגֵן וְאִירָא כִּי־עִירַם

9 ВОСТОКЕ, И ПОМЕСТИЛ ТАМ ЧЕЛОВЕКА, КОТОРОГО СОЗДАЛ. И ВЫРАСТИЛ БОГ ВСЕСИЛЬНЫЙ ИЗ ЗЕМЛИ
 РАЗНЫЕ ДЕРЕВЬЯ, ПРИЯТНЫЕ ВИДОМ И ХОРОШИЕ ДЛЯ ЕДЫ. И ДЕРЕВО ЖИЗНИ В ЦЕНТРЕ САДА, И ДЕРЕВО
 10 ПОЗНАНИЯ ДОБРА И ЗЛА. И РЕКА ВЫХОДИТ ИЗ ЭДЕНА ДЛЯ ОРОШЕНИЯ САДА, А ПОТОМ РАЗДЕЛЯЕТСЯ НА
 11 | 12 ЧЕТЫРЕ ПОТОКА. ИМЯ ПЕРВОГО – ПИШОН, ОН ОГИБАЕТ ВСЮ ЗЕМЛЮ ХАВИЛА, ТУ, ГДЕ ЗОЛОТО. ЗОЛОТО
 13 ТОЙ СТРАНЫ ХОРОШЕЕ, ТАМ САМОРОДНЫЙ ХРУСТАЛЬ И ОНИКС. А ИМЯ ВТОРОГО ПОТОКА – ГИХОН, ОН
 14 ОГИБАЕТ ЗЕМЛЮ КУШ. А ИМЯ ТРЕТЬЕГО ПОТОКА – ХИДЕКЕЛЬ – ТОТ, ЧТО ТЕЧЕТ НА ВОСТОК ОТ АШУРА.
 А ЧЕТВЕРТАЯ РЕКА – ЭТО ПРАТ.

15 И Взял бог Всесильный человека и поместил его в саду, что в Эдене, чтобы возделывать и
 16 охранять его. и повелел бог Всесильный человеку, сказав:

17 – Ешь в саду плоды любого дерева. но с дерева познания добра и зла – с него не ешь, ибо в
 день, когда съешь с него, смертью умрешь!

18 И решил бог Всесильный: нехорошо, что человек одинок. сделаю ему помощника, соответ-
 19 ствующего ему. и создал бог Всесильный из земли всевозможных зверей полевых и птиц
 небесных и привел к человеку посмотреть, как он назовет их. и как назовет человек жи-

Третий

20 вотное – так и будет оно называться. и дал человек имена всякой скотине и птицам небес-
 ным и всем диким зверям. но для человека не нашел он помощника, ему соответствующего.
 21 навел тогда бог Всесильный глубокий сон на человека, и заснул тот. и взял он одну из его
 22 сторон и закрыл плотью это место. и перестроил бог Всесильный сторону, которую взял он
 23 у человека, в женщину и привел ее к нему. и сказал человек: «на этот раз это кость от моих
 24 костей, плоть от моей плоти! будет названа она женщина, потому что от мужчины она взя-
 25 одной плотью. и были они обнаженными, человек и его жена, и не стеснялись.

3 1 А змей был хитрее всех зверей, созданных богом Всесильным, и спросил он женщину:

– а правда ли, что Всесильный приказал, чтобы вы не ели ни с одного дерева в саду?

2 | 3 – плоды деревьев из сада нам есть можно, – ответила женщина змею, – только с дерева, что
 в центре сада, сказал бог: «не ешьте с него и не прикасайтесь к нему, а то умрете».

4 | 5 – а вот не умрете, но знает Всесильный, что в день, когда с него поедите, откроются ваши
 глаза и будете, как Всесильный, знать добро и зло, – сказал змей женщине.

6 и увидела женщина, что пригодно дерево в пищу, и что услада для глаз оно, и вожаден-
 7 но дерево для познания, и взяла плод его и съела, а еще дала своему мужу, и он ел. и откры-
 8 себе пояса. и услышали они голос бога Всесильного, проходящего, по саду в пору дневной
 9 прохлады, и спрятались Адам и его жена от бога Всесильного среди деревьев. и обратился
 бог Всесильный к Адаму и спросил его:

יא אַנְכִי וְאַחַבָּא: וַיֹּאמֶר מִי הַגִּיד לְךָ כִּי עִירָם אַתָּה הַמִּוֹהֲלֵץ אֲשֶׁר צוּיַתִּיךָ לְכַלְתִּי אֲכַל־מִמֶּנּוּ
 יב | יג אֲכַלְתָּ: וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הוּא נִתְּנָה־לִּי מִוֹהֲלֵץ וְאֲכַל: וַיֹּאמֶר יְהוָה
 יד אֱלֹהִים לְאִשָּׁה מַה־זֹּאת עָשִׂית וְתֹאמַר הָאִשָּׁה הִנְחַשׁ הַשֵּׂאֲנִי וְאֲכַל: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים |
 אֶל־הַנְּחָשׁ כִּי עָשִׂית אֵת אֲרוּר אֶתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל־גִּחְוֹנֶנָּה תֵּלֵךְ וְעָפָר
 טו תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ: וְאִיבָה | אִשִּׁית בִּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זָרְעָהּ וּבֵין זָרְעָהּ הוּא יִשׁוּפְךָ רֹאשׁ
 טז וְאֶתָּה תִּשׁוּפְנֵנוּ עַקְבִּי: אֶל־הָאִשָּׁה אָמַר הַרְבֵּה אַרְבֵּה עֲצָבוֹנָהּ וְהִרְגָהּ בְּעֲצָב
 יז תֵּלְדֵי בָנִים וְאֶל־אִישׁךָ תִּשְׁוֹקְתָהּ וְהוּא יִמְשַׁל־כָּךְ: וּלְאָדָם אָמַר כִּי־שָׂמַעְתָּ
 לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וְתֹאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צוּיַתִּיךָ לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אַרְוֶהָ הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרָהּ
 יח | ט בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְקוֹץ וְדַרְדַּר תִּצְמִיחַ לְךָ וְאֲכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה: בְּזַעַת
 אֶפְיֶךָ תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוֹכַךְ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ כִּי־עָפָר אֶתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב:
 כ | כא וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הוּא הִיְתָה אִם כָּל־חַי: וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ
 כַּתְּנוֹת עוֹר וַיְלַבֵּשֵׁם:

יב | יג רביעי כב וַיֹּאמֶר | יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרַע וְעַתָּה | פְּרוֹ־יִשְׁלַח יָדוֹ
 כג וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעֹלָם: וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגֹּן־עֵדֶן לְעַבְדֹתֶיךָ אֶת־הָאֲדָמָה
 כד אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׂם: וַיַּגִּישׁ אֶת־הָאָדָם וַיִּשְׁכַּן מִקְדָּם לְגוֹ־עֵדֶן אֶת־הַכְּרִבִּים וְאֵת לֶהַט הַחֲרֹב
 הַמַּתְהַפֵּכֶת לְשֹׂמֵר אֶת־דְּרֹךְ עֵץ הַחַיִּים: /ס/

– ТЫ ГДЕ?

– УСЛЫШАЛ Я ТВОЙ ГОЛОС В САДУ И ИСПУГАЛСЯ, ПОТОМУ ЧТО Я ГОЛЫЙ, И СПРЯТАЛСЯ, – ОТВЕТИЛ ТОТ.

11 – КТО СКАЗАЛ ТЕБЕ, ЧТО ТЫ ГОЛЫЙ? – СПРОСИЛ *Он*. – УЖ НЕ ЕЛ ЛИ ТЫ ПЛОДОВ ДЕРЕВА, КОТОРОЕ Я ЗАПРЕТИЛ ТЕБЕ?

12 – ЖЕНЩИНА, КОТОРУЮ ТЫ ДАЛ МНЕ, – ОНА ДАЛА МНЕ, И Я ЕЛ, – ОТВЕТИЛ АДАМ.

13 И СПРОСИЛ БОГ ВСЕСИЛЬНЫЙ ЖЕНЩИНУ:

– ЗАЧЕМ ЖЕ ТЫ СДЕЛАЛА?

– ОБОЛЬСТИЛ МЕНЯ ЗМЕЙ, И Я СЪЕЛА, – ОТВЕТИЛА ЖЕНЩИНА.

14 И СКАЗАЛ БОГ ВСЕСИЛЬНЫЙ ЗМЕЮ:

– ЗА ТО, ЧТО ТЫ ЭТО СДЕЛАЛ, ПРОКЛЯТ ТЫ ПРЕД ВСЯКОЙ СКОТИНОЙ И ЗВЕРЕМ – БУДЕШЬ ПОЛЗАТЬ НА СВОЕМ БРЮХЕ И ЕСТЬ ПРАХ ВО ВСЕ ДНИ ЖИЗНИ ТВОЕЙ! И ПОСЕЮ Я ВРАЖДУ МЕЖ ТОБОЙ И ЖЕНЩИНОЙ, МЕЖДУ ТВОИМ ПОТОМСТВОМ И ЕЕ ПОТОМСТВОМ. ОНИ БУДУТ ПОРАЖАТЬ ТЕБЯ В ГОЛОВУ, А ТЫ БУДЕШЬ ЖАЛИТЬ ИХ В НОГУ!

16 А ЖЕНЩИНЕ СКАЗАЛ:

– УМНОЖУ БЕЗМЕРНО СТРАДАНИЯ ПРИ ТВОЕЙ БЕРЕМЕННОСТИ – В МУЧЕНИЯХ БУДЕШЬ РОЖАТЬ ДЕТЕЙ, И К МУЖУ ТВОЕМУ ВОЖДЕЛЕНИЕ ТВОЕ, А ОН НАД ТОБОЙ БУДЕТ ВЛАСТВОВАТЬ!

17 А АДАМУ СКАЗАЛ:

– ЗА ТО, ЧТО ПОСЛУШАЛСЯ УГОВОРОВ СВОЕЙ ЖЕНЫ И ЕЛ ПЛОДЫ ДЕРЕВА, О КОТОРОМ Я ПОВЕЛЕЛ ТЕБЕ: «НЕ ЕШЬ ОТ НЕГО», ПРОКЛЯТОЙ БУДЕТ ЗЕМЛЯ ДЛЯ ТЕБЯ – В СКОРБИ БУДЕШЬ ЕСТЬ ЕЕ ПЛОДЫ ВО ВСЕ ДНИ СВОЕЙ ЖИЗНИ. И ПРИНЕСЕТ ОНА ТЕБЕ КОЛЮЧКИ И ТЕРНОВНИК, И БУДЕШЬ ЕСТЬ ПОЛЕВУЮ ТРАВУ. В ПОТЕ ЛИЦА СВОЕГО БУДЕШЬ ЕСТЬ ХЛЕБ, ПОКА НЕ ВЕРНЕШЬСЯ В ЗЕМЛЮ, ИЗ КОТОРОЙ ВЗЯТ. ПРАХ ТЫ И В ПРАХ ВЕРНЕШЬСЯ!

18 | 19 20 | 21 И НАЗВАЛ ЧЕЛОВЕК СВОЮ ЖЕНУ ХАВА, – ИБО ОНА СТАЛА МАТЕРЬЮ ВСЕХ ЖИВУЩИХ. И СДЕЛАЛ БОГ ВСЕСИЛЬНЫЙ ЧЕЛОВЕКУ И ЕГО ЖЕНЕ ОДЕЖДЫ ИЗ КОЖИ И ОДЕЛ ИХ.

Четвертый

21 И СКАЗАЛ БОГ ВСЕСИЛЬНЫЙ:

– ВОТ СТАЛ ЧЕЛОВЕК КАК ОДИН ИЗ НАС В ПОЗНАНИИ ДОБРА И ЗЛА. КАК БЫ *теперь* НЕ ПРОТЯНУЛ ОН СВОЮ РУКУ И НЕ ВЗЯЛ ОТ ДЕРЕВА ЖИЗНИ И НЕ ПОЕЛ И НЕ СТАЛ БЫ ЖИТЬ ВЕЧНО!

23 И ВЫСЛАЛ ЕГО БОГ ВСЕСИЛЬНЫЙ ИЗ САДА, ЧТО В ЭДЕНЕ, ЧТОБЫ ВОЗДЕЛЫВАЛ ЗЕМЛЮ, ИЗ КОТОРОЙ ОН

24 БЫЛ ВЗЯТ. И ПРОГНАЛ АДАМА И К ВОСТОКУ ОТ ГАН ЭДЕН¹ ПОСТАВИЛ КРУВИМ² И ПЛАМЯ ВРАЩАЮЩЕГОСЯ МЕЧА – ОХРАНЯТЬ ДОРОГУ К ДЕРЕВУ ЖИЗНИ.

1. Ган Эден (*ивр.*) – райский сад.

2. Крувим, мн.ч. – крувим – крылатое небесное существо. В русской традиции – херувим.

ד א | ב והאדם ידע את-חווה אשתו ותהר ותלד את-קין ותאמר קניתי איש את-יהוה: ותסוף
 ג ללדת את-אחיו את-הבל ויהי-הבל רעה צאן ולזון הנה עבד אדמה: ויהי מקץ ימים ויבא
 ד קין מפרי האדמה מנחה ליהוה: והבל הביא גם-הוא מבכרות צאנו ומחלבהו וישע יהוה
 ה | ו אל-הבל ואל-מנחתו: ואל-קין ואל-מנחתו לא שעה ויחר לקין מאד ויפלו פניו: ויאמר
 ז יהוה אל-קין למה חרה לך ולמה נפלו פניך: הלוא אם-תיטיב שאת ואם לא תיטיב לפתח
 ח חטאת רבץ ואלריך תשוקתו ואתה תמשל-בו: ויאמר קין אל-הבל אחיו ויהי בהיותם
 ט בשדה ויקם קין אל-הבל אחיו ויהרגהו: ויאמר יהוה אל-קין אי הבל אחיך ויאמר לא
 י | ידעתי השמר אחי אנכי: ויאמר מה עשית קול דמי אחיך צעקים אלי מן-האדמה: ועתה
 יב ארוור אתה מן-האדמה אשר פצתה את-פיה לקחת את-דמי אחיך מידך: כי תעבד את-
 יג האדמה לא-תסוף תת-כחה לך נע ונד תהיה בארץ: ויאמר קין אל-יהוה גדול עוני מנשא:
 יד הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתור והייתי נע ונד בארץ והיה כל-מצאי
 טו יהרגני: ויאמר לו יהוה לכו כל-הרג קין שבעתים יקם וישם יהוה לקין אות לבלתי הכות-
 טז | יז אתו כל-מצאו: ויצא קין מלפני יהוה וישב בארץ-גוד קדמת-עדן: וידע קין את-אשתו
 יח ותהר ותלד את-חנוך ויהי בנה עיר ויקרא שם העיר כשם בנו חנוך: ויולד לחנוך את-עירד
 יט חמישי יט ועירד ילד את-מחויאל ומחויאל ילד את-מתושאל ומתושאל ילד את-למה: ויקח-לו
 כ למה שתי נשים שם האחת עדה ושם השנית צלה: ותלד עדה את-יבל הוא היה אבי
 כא | כב ישב אהל ומקנה: ושם אחיו יובל הוא היה אבי כל-תפש כנור ועוגב: וצלה גם-הוא ילדה
 כג את-תובל קין לטש כל-חרש נחשת וברזל ואחות תובל-קין נעמה: ויאמר למה לנשוי
 כד עדה וצלה שמעו קולי נשי למה האזנה אמרתי כי איש הרגתל לפצעי וילד לחברתי: כי
 כה שבעתים יקם-קין ולמה שבעים ושבעה: וידע אדם עוד את-אשתו ותלד בן ותקרא את-

От Адама
до Ноаха

- 4 1 И ПОЗНАЛ АДАМ СВОЮ ЖЕНУ ХАВУ. И ОНА ЗАБЕРЕМЕНЕЛА И РОДИЛА КАИНА, СКАЗАВ: «ОБРЕЛА Я ЧЕЛО-
- 2 ВЕКА ДЛЯ ВСЕСИЛЬНОГО». И ЕЩЕ РОДИЛА ЕМУ БРАТА – ЭВЕЛЯ. И СТАЛ ЭВЕЛЬ ПАСТУХОМ ОВЕЦ, А КАИН
- 3 КАК-ТО РАЗ, В КОНЦЕ ЗЕМЛЕДЕЛЬЧЕСКОГО СЕЗОНА, ПРИНЕС КАИН ПОДНОШЕНИЕ ВСЕСИЛЬНОМУ ИЗ
- 4 ПЛОДОВ ЗЕМЛИ. И ЭВЕЛЬ ТОЖЕ ПРИНЕС ОТ ПЕРВЕНЦЕВ СВОЕГО СКОТА, ИЗ САМЫХ ЛУЧШИХ. И ОБРАТИЛ-
- 5 СЯ ВСЕСИЛЬНЫЙ К ЭВЕЛЮ И К ЕГО ПОДНОШЕНИЮ. А К КАИНУ И К ПОДНОШЕНИЮ ЕГО НЕ ОБРАТИЛСЯ.
- И ДОСАДНО БЫЛО КАИНУ, И ПОНИК ОН ЛИЦОМ.
- 6 | 7 – ОТЧЕГО ТЫ ДОСАДУЕШЬ? – СПРОСИЛ БОГ У КАИНА, – ПОЧЕМУ НА ТЕБЕ ЛИЦА НЕТ? РАЗВЕ ЕСЛИ БУДЕШЬ
- ДЕЛАТЬ ДОБРО, НЕ ВОЗВЫШУ ТЕБЯ? А ЕСЛИ НЕТ – В ПОЛЕ ГРЕХ ЛЕЖИТ, И К ТЕБЕ СТРЕМЛЕНИЕ ЕГО. НО
- МОЖЕШЬ ТЫ СОВЛАДАТЬ С НИМ!
- 8 И НАГОВОРИЛ КАИН ЭВЕЛЮ, БРАТУ СВОЕМУ... И КОГДА БЫЛИ ОНИ В ПОЛЕ, БРОСИЛСЯ КАИН НА БРАТА
- СВОЕГО ЭВЕЛЯ И УБИЛ ЕГО.
- 9 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ КАИНУ:
- ГДЕ ЭВЕЛЬ, БРАТ ТВОЙ?
- НЕ ЗНАЮ, – ОТВЕТИЛ ТОТ. – РАЗВЕ СТОРОЖ Я БРАТУ СВОЕМУ?
- 10 – ЧТО ТЫ НАДЕЛАЛ? – СПРОСИЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ. – ГОЛОС КРОВЕЙ БРАТА ТВОЕГО ВЗЫВАЕТ КО МНЕ ИЗ-
- 11 ПОД ЗЕМЛИ. ТЕПЕРЬ ПРОКЛЯТ ТЫ ОТ ЗЕМЛИ, КОТОРАЯ РАСКРЫЛА СВОИ УСТА И ПРИНЯЛА КРОВЬ ТВОЕГО
- 12 БРАТА, *навшего* ОТ ТВОЕЙ РУКИ. КОГДА БУДЕШЬ ВОЗДЕЛЫВАТЬ ЗЕМЛЮ, НЕ ДАСТ ОНА ТЕБЕ БОЛЬШЕ СВО-
- ЕЙ СИЛЫ! СКИТАЛЬЦЕМ ОТВЕРЖЕННЫМ СТАНЕШЬ ТЫ НА ЗЕМЛЕ!
- 13 | 14 – НЕУЖЕЛИ МОЙ ГРЕХ СТОЛЬ ВЕЛИК, ЧТО НЕТ ЕМУ ПРОЩЕНИЯ? – СПРОСИЛ КАИН. – ИЗГНАЛ ТЫ МЕНЯ
- СЕГОДНЯ С ЛИЦА ЗЕМЛИ, И БУДУ Я СКРЫТ СКИТАЛЬЦЕМ, ОТВЕРЖЕННЫМ ОТ ЛИЦА ТВОЕГО, И КАЖДЫЙ
- ВСТРЕЧНЫЙ СМОЖЕТ МЕНЯ УБИТЬ!
- 15 – ОТНЮДЬ, – ОТВЕТИЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ, – СЕМИКРАТНО ВОЗДАСТСЯ УБИЙЦЕ КАИНА!
- 16 И ОТМЕТИЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ КАИНА, ЧТОБЫ НЕ УБИЛ ЕГО ЛЮБОЙ ВСТРЕЧНЫЙ. И ОТОШЕЛ КАИН ОТ ЛИЦА
- 17 ВСЕСИЛЬНОГО И ПОСЕЛИЛСЯ В ЗЕМЛЕ НОД К ВОСТОКУ ОТ ЭДЕНА. И ПОЗНАЛ КАИН СВОЮ ЖЕНУ, И ЗАБЕ-
- РЕМЕНЕЛА ОНА И РОДИЛА ЕМУ ХАНОХА. И ПОСТРОИЛ ОН ГОРОД И НАЗВАЛ ЕГО В ЧЕСТЬ СЫНА – ХАНОХ.
- 18 А У ХАНОХА РОДИЛСЯ ИРАД, А ИРАД ПОРОДИЛ МЕХУЯЭЛЯ, А МЕХУЯЭЛЬ ПОРОДИЛ МЕТУШАЭЛЯ, А МЕТУ-
- 19 | 20 ШАЭЛЬ ПОРОДИЛ ЛЕМЕХА. И ВЗЯЛ ЛЕМЕХ СЕБЕ ДВУХ ЖЕН. ОДНУ ЗВАЛИ АДА, А ВТОРУЮ – ЦИЛЯ. АДА РО-
- 21 ДИЛА ЯВАЛЯ, ОН СТАЛ ОТЦОМ ВСЕХ ЖИВУЩИХ В ШАТРАХ СО СТАДАМИ. А ИМЯ ЕГО БРАТА – ЮВАЛЬ, ОН
- 22 СТАЛ ОТЦОМ ВСЕХ ИГРАЮЩИХ НА АРФЕ И СВИРЕЛИ. И ЦИЛЯ ТОЖЕ РОДИЛА – ТУВАЛЬ-КАИНА, ОБРАБА-
- 23 ТЫВАВШЕГО ВСЯКИЕ МЕДНЫЕ И ЖЕЛЕЗНЫЕ ОРУДИЯ, А СЕСТРА ТУВАЛЬ-КАИНА – НААМА. И СКАЗАЛ ЛЕ-
- МЕХ ЖЕНАМ СВОИМ: «АДА И ЦИЛЯ, ПОСЛУШАЙТЕ МЕНЯ! ПРИСЛУШАЙТЕСЬ, ЖЕНЫ ЛЕМЕХА! НЕУЖЕЛИ
- 24 УБИЛ Я ЧЕЛОВЕКА ИЛИ ОТ МОЕГО УДАРА *погиб* РЕБЕНОК? ЕСЛИ СЕМИКРАТНО ВОЗДАСТСЯ ЗА КАИНА, ТО
- ЗА ЛЕМЕХА – СЕМЬ РАЗ ПО СЕМЬ!»

Пятый

כו שָׁמוּ שֵׁת כִּי שֵׁת-לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֲרַי תַּחַת הַבֶּל כִּי הֲרָגוּ קַיִן: וּלְשֵׁת גַּם-הוּא יִלְד־בֶּן וַיִּקְרָא
אֶת-שְׁמוֹ אֲנוּשׁ אַזְּ הוֹחֵל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוָה: /ס/

שי | ה | א | ב זֶה סֹפֵר תּוֹלְדֹת אָדָם בַּיּוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָאם
ג וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמֵם אָדָם בַּיּוֹם הַבְּרָאָם: וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתָו
ד כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שֵׁת: וַיְהִי וַיְמִי-אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד
ה | ו בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִי כָל-יְמֵי אָדָם אַשְׁר־חִי תִשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמָת: וַיְחִי-
ז שֵׁת חֲמִשׁ שָׁנִים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת-אֲנוּשׁ: וַיְחִי-שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-אֲנוּשׁ שִׁבְעַת שָׁנִים
ח וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִי כָל-יְמֵי-שֵׁת שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתִשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
ט | י וַיָּמָת: וַיְחִי אֲנוּשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת-קִינֹן: וַיְחִי אֲנוּשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-קִינֹן
יא חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִי כָל-יְמֵי אֲנוּשׁ חֲמִשׁ שָׁנִים וּתִשַׁע
יב | יג מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וַיְחִי קִינֹן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת-מֶהֱלָאֵל: וַיְחִי קִינֹן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
יד אֶת-מֶהֱלָאֵל אַרְבַּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִי כָל-יְמֵי קִינֹן עֶשֶׂר שָׁנִים
טו | טז וּתִשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וַיְחִי מֶהֱלָאֵל חֲמִשׁ שָׁנִים וּשְׁשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת-יֶרֶד: וַיְחִי
יז מֶהֱלָאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-יֶרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִי כָל-
יח יְמֵי מֶהֱלָאֵל חֲמִשׁ וּתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וַיְחִי-יֶרֶד שְׁתַּיִם וּשְׁשִׁים
יט שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת-חֲנוּךְ: וַיְחִי-יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-חֲנוּךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים
כ | כא וּבָנוֹת: וַיְהִי כָל-יְמֵי-יֶרֶד שְׁתַּיִם וּשְׁשִׁים שָׁנָה וּתִשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וַיְחִי חֲנוּךְ חֲמִשׁ
כב וּשְׁשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת-מֵתוּשֶׁלַח: וַיְתֵהֱלֶךְ חֲנוּךְ אֶת-הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-מֵתוּשֶׁלַח
כג שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִי כָל-יְמֵי חֲנוּךְ חֲמִשׁ וּשְׁשִׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה:
כד | כה וַיְתֵהֱלֶךְ חֲנוּךְ אֶת-הָאֱלֹהִים וַאֲיָנָנוּ כִּי-לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים: וַיְחִי מֵתוּשֶׁלַח שִׁבְעַת וּשְׁמֹנִים
כו שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת-לָמֶךְ: וַיְחִי מֵתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-לָמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה
כז וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִי כָל-יְמֵי מֵתוּשֶׁלַח תִּשַׁע וּשְׁשִׁים שָׁנָה וּתִשַׁע מֵאוֹת
כח | כט שָׁנָה וַיָּמָת: וַיְחִי-לָמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בֶּן: וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ
ל נֹחַ לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעַשְׁנוֹ וּמִעַצְבוֹן יִדְּיֵנוּ מִן-הָאָדָמָה אֲשֶׁר אָרָרָה יְהוָה: וַיְחִי-לָמֶךְ אַחֲרֵי
לא הוֹלִידוֹ אֶת-נֹחַ חֲמִשׁ וּתִשְׁעִים שָׁנָה וּחֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִי כָל-יְמֵי-לָמֶךְ שִׁבְעַת
לב וּשְׁבַעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וַיְהִי-נֹחַ בֶּן-חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד נֹחַ
אֶת-שֵׁם אֶת-חָם וְאֶת-יֶפֶת:

ו | א | ב וַיְהִי כִּי-הִחֵל הָאָדָם לָרֵב עַל-פְּנֵי הָאָדָמָה וּבָנוֹת יָלְדוּ לָהֶם: וַיִּרְאוּ בְנֵי-הָאֱלֹהִים אֶת-בָּנוֹת
ג הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא-יִדּוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם

25 А АДАМ ЕЩЕ РАЗ ПОЗНАЛ СВОЮ ЖЕНУ, И РОДИЛА ОНА СЫНА И НАЗВАЛА ЕГО ИМЕНЕМ ШЕТ, *сказав: «ДАЛ*
 26 *МНЕ ВСЕСИЛЬНЫЙ ОСНОВАТЬ ДРУГОЙ РОД ВМЕСТО УБИТОГО КАИНОМ».* И РОДИЛСЯ У ШЕТА СЫН, И
 НАЗВАЛИ ЕГО ЭНОШ. ТОГДА СТАЛИ МОЛИТЬСЯ, НАЗЫВАЯ ИМЯ ВСЕСИЛЬНОГО.

Шестой 5 1 ВОТ ПОТОМСТВО АДАМА, ЧЕЛОВЕКА: В ДЕНЬ, КОГДА СОТВОРИЛ БОГ АДАМА, ОН СДЕЛАЛ ЕГО ПО ОБРА-
 2 ЗУ БОГА. МУЖЧИНОЙ И ЖЕНЩИНОЙ СОТВОРИЛ ИХ. ОН БЛАГОСЛОВИЛ ИХ И В ДЕНЬ ИХ СОТВОРЕНИЯ
 3 ДАЛ ИМ ИМЯ – «ЧЕЛОВЕК». И ЖИЛ АДАМ СТО ТРИДЦАТЬ ЛЕТ, И ПОРОДИЛ СЫНА ПО ОБРАЗУ И ПОДОБИЮ
 4 СВОЕМУ, И ДАЛ ЕМУ ИМЯ ШЕТ. ПОСЛЕ РОЖДЕНИЯ ШЕТА АДАМ ЖИЛ ВОСЕМЬСОТ ЛЕТ, И ПОРОДИЛ ОН
 5 | 6 СЫНОВЕЙ И ДОЧЕРЕЙ. ВСЕГО ПРОЖИЛ АДАМ ДЕВЯТЬСОТ ТРИДЦАТЬ ЛЕТ, И УМЕР ОН. ШЕТ ЖИЛ СТО
 7 ПЯТЬ ЛЕТ И ПОРОДИЛ ЭНОША. ПОСЛЕ РОЖДЕНИЯ ЭНОША ШЕТ ПРОЖИЛ ВОСЕМЬСОТ СЕМЬ ЛЕТ И ПО-
 8 | 9 РОДИЛ СЫНОВЕЙ И ДОЧЕРЕЙ. ВСЕГО ПРОЖИЛ ШЕТ ДЕВЯТЬСОТ ДВЕНАДЦАТЬ ЛЕТ, И УМЕР ОН. ЭНОШ
 10 ЖИЛ ДЕВЯНОСТО ЛЕТ И ПОРОДИЛ КЕНАНА. ПОСЛЕ РОЖДЕНИЯ КЕНАНА ЭНОШ ПРОЖИЛ ВОСЕМЬСОТ
 11 ПЯТНАДЦАТЬ ЛЕТ И ПОРОДИЛ СЫНОВЕЙ И ДОЧЕРЕЙ. ВСЕГО ПРОЖИЛ ЭНОШ ДЕВЯТЬСОТ ПЯТЬ ЛЕТ,
 12 | 13 И УМЕР ОН. КЕНАН ЖИЛ СЕМЬДЕСЯТ ЛЕТ И ПОРОДИЛ МААЛАЛЭЛЯ. ПОСЛЕ РОЖДЕНИЯ МААЛАЛЭЛЯ
 14 КЕНАН ПРОЖИЛ ВОСЕМЬСОТ СОРОК ЛЕТ И ПОРОДИЛ СЫНОВЕЙ И ДОЧЕРЕЙ. ВСЕГО ПРОЖИЛ КЕНАН
 15 ДЕВЯТЬСОТ ДЕСЯТЬ ЛЕТ, И УМЕР ОН. МААЛАЛЭЛЬ ЖИЛ ШЕСТЬДЕСЯТ ПЯТЬ ЛЕТ И ПОРОДИЛ ЙЕРЕДА.
 16 ПОСЛЕ РОЖДЕНИЯ ЙЕРЕДА МААЛАЛЭЛЬ ПРОЖИЛ ВОСЕМЬСОТ ТРИДЦАТЬ ЛЕТ И ПОРОДИЛ СЫНОВЕЙ
 17 | 18 И ДОЧЕРЕЙ. ВСЕГО ПРОЖИЛ МААЛАЛЭЛЬ ВОСЕМЬСОТ ДЕВЯНОСТО ПЯТЬ ЛЕТ, И УМЕР ОН. ЙЕРЕД ЖИЛ
 19 СТО ШЕСТЬДЕСЯТ ДВА ГОДА И ПОРОДИЛ ХАНОХА. ПОСЛЕ РОЖДЕНИЯ ХАНОХА ЙЕРЕД ПРОЖИЛ ВО-
 20 СЕМЬСОТ ЛЕТ И ПОРОДИЛ СЫНОВЕЙ И ДОЧЕРЕЙ. ВСЕГО ПРОЖИЛ ЙЕРЕД ДЕВЯТЬСОТ ШЕСТЬДЕСЯТ ДВА
 21 | 22 ГОДА, И УМЕР ОН. ХАНОХ ЖИЛ ШЕСТЬДЕСЯТ ПЯТЬ ЛЕТ И ПОРОДИЛ МЕТУШЕЛАХА. ПОСЛЕ РОЖДЕНИЯ
 23 МЕТУШЕЛАХА ХАНОХ ПРОЖИЛ ТРИСТА ЛЕТ И ПОРОДИЛ СЫНОВЕЙ И ДОЧЕРЕЙ. ВСЕГО ПРОЖИЛ ХА-
 24 НОХ ТРИСТА ШЕСТЬДЕСЯТ ПЯТЬ ЛЕТ, И УМЕР ОН. ХАНОХ ХОДИЛ ПЕРЕД БОГОМ, И НЕ СТАЛО ЕГО, ПОТО-
Седьмой 25 | 26 МУ ЧТО БОГ ЕГО ВЗЯЛ. МЕТУШЕЛАХ ЖИЛ СТО ВОСЕМЬДЕСЯТ СЕМЬ ЛЕТ И ПОРОДИЛ ЛЕМЕХА. ПОСЛЕ
 РОЖДЕНИЯ ЛЕМЕХА МЕТУШЕЛАХ ПРОЖИЛ СЕМЬСОТ ВОСЕМЬДЕСЯТ ДВА ГОДА И ПОРОДИЛ СЫНОВЕЙ
 27 | 28 И ДОЧЕРЕЙ. ВСЕГО ПРОЖИЛ МЕТУШЕЛАХ ДЕВЯТЬСОТ ШЕСТЬДЕСЯТ ДЕВЯТЬ ЛЕТ, И УМЕР ОН. ЛЕМЕХ
 29 ЖИЛ СТО ВОСЕМЬДЕСЯТ ДВА ГОДА И ПОРОДИЛ СЫНА. ОН НАЗВАЛ ЕГО НОАХ, СКАЗАВ: «ЭТОТ УТЕШИТ
 30 НАС В ТРУДАХ И ЗАБОТАХ РУК НАШИХ НА ЗЕМЛЕ, ПРОКЛЯТОЙ ВСЕСИЛЬНЫМ». ПОСЛЕ РОЖДЕНИЯ
 31 НОАХА ЛЕМЕХ ПРОЖИЛ ПЯТЬСОТ ДЕВЯНОСТО ПЯТЬ ЛЕТ И ПОРОДИЛ СЫНОВЕЙ И ДОЧЕРЕЙ. ВСЕГО
 32 ПРОЖИЛ ЛЕМЕХ СЕМЬСОТ СЕМЬДЕСЯТ СЕМЬ ЛЕТ, И УМЕР ОН. НОАХУ БЫЛО ПЯТЬСОТ ЛЕТ, И ПОРОДИЛ
 НОАХ ШЕМА, ХАМА И ЙЕФЕТА.

6 1 | 2 И БЫЛО – КОГДА НАЧАЛИ РАЗМНОЖАТЬСЯ ЛЮДИ НА ЗЕМЛЕ, РОДИЛИСЬ У НИХ ДОЧЕРИ. И ВИДЕЛИ СЫНЫ
 СИЛЬНЫХ, ЧТО ХОРОШИ ДОЧЕРИ ЧЕЛОВЕЧЕСКИЕ, И БРАЛИ В ЖЕНЫ ТЕХ, КОГО ВЫБРАЛИ.

ד בשגם הוא כשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה: הנפלים היו בארץ בימים ההם וגם אחרי־כן
אשר יבאו בני האלהים אל־בנות האדם וילדו להם המה הגברים אשר מעולם אנשי השם:

ו|ו מספיר וירא יהוה כי רבה רעת האדם בארץ וכל־יצל מחשבת לבו רק רע כל־היום: וינחם יהוה

ז כי־עשה את־האדם בארץ ויתעצב אל־לבו: ויאמר יהוה אמהו את־האדם אשר־בראתי

ח מעל פני האדמה מאדם עד־בהמה עד־רמש ועד־עוף השמים כי נחמתי כי עשיתם: ונח

מצא חן בעיני יהוה:

3 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ:

– ДА НЕ ПРЕБУДЕТ МОЙ ДУХ В ЧЕЛОВЕКЕ ВЕЧНО, ПОТОМУ ЧТО *всего лишь* ПЛОТЬ ОН, ПУСТЬ СРОК ЕГО ЖИЗНИ БУДЕТ СТО ДВАДЦАТЬ ЛЕТ!

4 И БЫЛИ В ТЕ ДНИ НА ЗЕМЛЕ ИСПОЛИНЫ, ПОТОМУ ЧТО СЫНЫ СИЛЬНЫХ ВХОДИЛИ К ДОЧЕРЯМ ЧЕЛОВЕЧЕСКИМ, И ТЕ ИМ РОЖАЛИ, – ЭТО СИЛЬНЫЕ, ИССТАРИ ИМЕНИТЫЕ ЛЮДИ.

Мафтир

5 КОГДА УВИДЕЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ, ЧТО ОТ ЧЕЛОВЕКА УМНОЖИЛОСЬ ЗЛО НА ЗЕМЛЕ И ТОЛЬКО КО ЗЛУ ПОМЫСЛЫ ЕГО СЕРДЦА, ТО ПОЖАЛЕЛ ОН О ТОМ, ЧТО СОЗДАЛ НА ЗЕМЛЕ ЧЕЛОВЕКА, И ОПЕЧАЛИЛСЯ ОН В СЕРДЦЕ СВОЕМ.

7 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ:

– СОТРУ С ЛИЦА ЗЕМЛИ ЛЮДЕЙ, КОТОРЫХ Я СОТВОРИЛ! *Уничтожу* ВСЕХ – И ЧЕЛОВЕКА, И СКОТ, И ЗЕМНЫХ ЖИВОТНЫХ, И ПТИЦ НЕБЕСНЫХ! ЖАЛЕЮ Я, ЧТО ИХ СОЗДАЛ!

8 НО БЫЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ БЛАГОСКЛОНЕН К НОАХУ.

נוח • NOAH

NOAH

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-נֹחַ זֶאת אֹת-הַבְּרִית אֲשֶׁר הִקְמַתִּי
בֵּינִי וּבֵין כָּל-בֶּשֶׂר אֲשֶׁר עַל-הָאָרֶץ:

И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ НОАХУ:

– ЭТО ЗНАК СОЮЗА, КОТОРЫЙ УСТАНОВИЛ Я
МЕЖДУ МНОЙ И ВСЕМ ЖИВЫМ НА ЗЕМЛЕ!

ט וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־הָאֱלֹהִים תִּתְהַלֵּךְ־נֹחַ: וַיֹּלֶד נֹחַ
יא שְׁלֹשָׁה בָנָיִם אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת: וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ
יב חָמָס: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דְּרָכָו עַל־הָאָרֶץ:
יג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֹץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לִפְנָיִ כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מִשְׁחִיתֶם
יד אֶת־הָאָרֶץ: עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קַנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכִפַּרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ
טו בַּכֹּפֶר: וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מְאוֹת אַמָּה אַרְבָּה הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רַחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים
טז אַמָּה קוֹמָתָהּ: צִהַר וַתַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אִמָּהּ תִּכְלֹנֶה מִלְמַעְלָה וּפְתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תִּשְׂשִׂים
יז תַּחְתִּים שְׁנָיִם וּשְׁלֹשִׁים תַּעֲשֶׂהָ: וְאֲנִי הִנְנִי מֹבִיא אֶת־הַמַּבּוּל מִיַּם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחַת כָּל־
יח בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם כָּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יָגוּעַ: וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּךָ
יט וּבֵאתְ אֶל־הַתֵּבָה אֹתָהּ וּבְנֵיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנִשְׁי־בְנֵיךָ אִתְּךָ: וּמִכָּל־הַחַי מִכָּל־בָּשָׂר שְׁנָיִם מִכָּל
כ תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה לְהַחֲיִית אִתְּךָ זָכָר וּנְקֵבָה יְהִיו: מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכָּל
כא רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנָיִם מִכָּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיִית: וְאֹתָהּ קַח־לְךָ מִכָּל־מֵאֻכָּל אֲשֶׁר
כב יֹאכֵל וְאֶסְפַּתְּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ וְלָהֶם לֶאֱכֹלָה: וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כּוֹן עֲשֵׂהָ:
א וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־אִתְּךָ וְכָל־בְּיֹתֶךָ אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אֹתְךָ רְאִיתִי צַדִּיק לִפְנֵי בְּדוֹר הַזֶּה:
ב מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח־לְךָ שְׁבָעָה שְׁבָעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהוֹרָה
ג הִוא שְׁנָיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ: גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שְׁבָעָה שְׁבָעָה זָכָר וּנְקֵבָה לַחַיּוֹת זָרַע עַל־פְּנֵי כָל־
ד הָאָרֶץ: כִּי לַיָּמִים עוֹד שְׁבָעָה אֲנֹכִי מִמְטִיר עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וּמַחֲיִיתִי
ה|ו אֶת־כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה: וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְהוָה: וְנֹחַ בֶּן־
ז שָׁשׁ מְאוֹת שָׁנָה וְהַמַּבּוּל הָיָה מִיַּם עַל־הָאָרֶץ: וַיָּבֵא נֹחַ וּבְנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְנִשְׁי־בְנָיו אִתּוֹ אֶל־
ח הַתֵּבָה מִפְּנֵי מַיִ הַמַּבּוּל: מִן־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינְנָה טְהוֹרָה וּמִן־הָעוֹף
ט וְכָל אֲשֶׁר־רֶמֶשׂ עַל־הָאֲדָמָה: שְׁנָיִם שְׁנָיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה זָכָר וּנְקֵבָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
י|יא אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ: וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמִי הַמַּבּוּל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ: בַּשָּׁנָת שִׁשׁ־מְאוֹת שָׁנָה
לַחַיִּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עֶשְׂרִי יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָל־מַעֲיִנַת תְּהוֹם רַבָּה
יב|יא וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם נִפְתְּחוּ: וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה: בְּעֶצֶם הַיּוֹם
יד הָזֶה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־וָחָם וַיִּפֹּת בְּנֵי־נֹחַ וְאִשְׁתּוֹ נֹחַ וּשְׁלֹשָׁת נִשְׁי־בְנָיו אִתָּם אֶל־הַתֵּבָה: הִמָּה וְכָל־

Потом

9 ВОТ ПОТОМСТВО НОАХА. НОАХ БЫЛ МУЖЕМ ПРАВЕДНЫМ И НЕПОРОЧНЫМ В СВОЕМ ПОКОЛЕНИИ –
 10 | 11 С БОГОМ ХОДИЛ НОАХ. И РОДИЛИСЬ У НОАХА ТРИ СЫНА: ШЕМ, ХАМ И ЙЕФЕТ. И РАСТЛИЛСЯ МИР ПРЕД
 12 БОГОМ, И НАПОЛНИЛАСЬ ЗЕМЛЯ ЗЛОДЕЙСТВОМ. И УВИДЕЛ БОГ, ЧТО РАСТЛИЛАСЬ ЗЕМЛЯ, ПОТОМУ ЧТО
 ВСЕ ЖИВОЕ НА НЕЙ ИЗВРАТИЛО СВОЙ ПУТЬ.
 13 – КОНЕЦ ВСЯКОЙ ПЛОТИ ПРИШЕЛ ПРЕДО МНОЙ, – СКАЗАЛ БОГ НОАХУ, – ПОТОМУ ЧТО НАПОЛНИЛИ
 14 ОНИ ЗЕМЛЮ ЗЛОДЕЙСТВОМ, – ИСТРЕБЛЮ Я ИХ С ЗЕМЛИ... СДЕЛАЙ СЕБЕ КОВЧЕГ ИЗ ДЕРЕВА ГОФЕР¹. СДЕ-
 15 ЛАЙ ОТСЕКИ ВНУТРИ КОВЧЕГА И ПОКРОЙ ЕГО СМОЛОЙ ВНУТРИ И СНАРУЖИ. СДЕЛАЙ ЕГО ТАК: ТРИСТА
 16 ЛОКТЕЙ – В ДЛИНУ, ПЯТЬДЕСЯТ ЛОКТЕЙ – В ШИРИНУ И ТРИДЦАТЬ ЛОКТЕЙ – В ВЫСОТУ. СВЕРХУ СДЕЛАЙ
 В КОВЧЕГЕ *крышу* С ПРОСВЕТОМ – В ЛОКОТЬ СВЕДИ ЕГО, А ВХОД В КОВЧЕГ СДЕЛАЙ СБОКУ. НИЖНИЕ, ВТО-
 17 РЫЕ И ТРЕТЬИ ПАЛУБЫ СДЕЛАЙ В НЕМ. А Я ПОШЛЮ ПОТОП НА ЗЕМЛЮ, ЧТОБЫ ПОГУБИТЬ ВСЕ ЖИВОЕ
 18 ПОД НЕБЕСАМИ. ВСЕ, ЧТО ЕСТЬ НА ЗЕМЛЕ, ПОГИБНЕТ! НО С ТОБОЙ Я ЗАКЛЮЧУ СОЮЗ, И ВОЙДЕШЬ ТЫ В
 19 КОВЧЕГ, ТЫ И ТВОИ СЫНОВЬЯ, ТВОЯ ЖЕНА И ЖЕНЫ ТВОИХ СЫНОВЕЙ ВМЕСТЕ С ТОБОЙ. И ИЗ ВСЕГО ЖИ-
 ВОГО, ОТ ВСЯКОЙ ПЛОТИ ВОЗЬМЕШЬ ТЫ В КОВЧЕГ ПО ПАРЕ – САМЦА И САМКУ, ЧТОБЫ И ОНИ ОСТАЛИСЬ
 20 В ЖИВЫХ. КАЖДЫЙ ВИД ПТИЦ, КАЖДЫЙ ВИД СКОТА, КАЖДЫЙ ВИД ЗЕМНЫХ ЖИВОТНЫХ – ПО ДВОЕ
 21 ПРИДУТ К ТЕБЕ, ЧТОБЫ ВЫЖИТЬ. А ТЫ ВОЗЬМИ ВСЯКОЙ ПИЩИ, ЧТОБЫ ПИТАТЬСЯ, И СДЕЛАЙ ЗАПАСЫ –
 И БУДЕТ ЭТО ТЕБЕ И ИМ ДЛЯ ЕДЫ.
 22 И СДЕЛАЛ НОАХ ВСЕ В ТОЧНОСТИ, КАК ПОВЕЛЕЛ ЕМУ ВСЕСИЛЬНЫЙ.

Второй

7 | 1 – ВОЙДИ В КОВЧЕГ, – СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ НОАХУ, – ТЫ И ТВОЯ СЕМЬЯ – ТОЛЬКО ТЕБЯ ВИЖУ ПРАВЕД-
 2 НЫМ ПРЕДО МНОЙ В ЭТОМ ПОКОЛЕНИИ. ОТ ВСЯКОГО ЧИСТОГО СКОТА ВОЗЬМИ ПО СЕМЬ ПАР – САМЦОВ
 3 И САМОК, А ОТ СКОТА, КОТОРЫЙ НЕ ЧИСТ, ПО ДВОЕ – САМЦА И САМКУ. ОТ ПТИЦ НЕБЕСНЫХ ТОЖЕ ВОЗЬ-
 4 МИ ПО СЕМЬ ПАР – САМЦОВ И САМОК, ЧТОБЫ ВОССТАНОВИТЬ ПОТОМСТВО ИХ ПО ВСЕЙ ЗЕМЛЕ. ПОТОМУ
 ЧТО ЧЕРЕЗ СЕМЬ ДНЕЙ НАЧНУ Я ЛИТЬ ДОЖДЬ НА ЗЕМЛЮ, И СОРОК ДНЕЙ И НОЧЕЙ *будет дождь*, И СОТРУ Я
 С ЛИЦА ЗЕМЛИ ВСЕ ЖИВОЕ, СОТВОРЕННОЕ МНОЮ!
 5 И СДЕЛАЛ НОАХ ВСЕ, КАК ПОВЕЛЕЛ ЕМУ ВСЕСИЛЬНЫЙ.
 6 | 7 ШЕСТЬСОТ ЛЕТ ИСПОЛНИЛОСЬ НОАХУ, КОГДА НАЧАЛСЯ ПОТОП И ВОДА ЗАТОПИЛА ЗЕМЛЮ. И ВОШЛИ –
 НОАХ И ЕГО СЫНОВЬЯ, ЕГО ЖЕНА И ЖЕНЫ СЫНОВЕЙ – ВМЕСТЕ С НИМ В КОВЧЕГ, *спасаясь* ОТ ВОД ПОТОПА.
 8 А ИЗ ЧИСТОГО СКОТА И ИЗ СКОТА, КОТОРЫЙ НЕ ЧИСТ, ИЗ ПТИЦ И ИЗ ВСЕХ, КТО ПЕРЕДВИГАЕТСЯ ПО ЗЕМ-
 9 | 10 ЛЕ, – ПО ПАРЕ ПРИХОДИЛИ В КОВЧЕГ К НОАХУ – САМЕЦ И САМКА, КАК И ПОВЕЛЕЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ НОАХУ. И
 11 ЧЕРЕЗ СЕМЬ ДНЕЙ ВОДЫ ПОТОПА СТАЛИ ЗАЛИВАТЬ ЗЕМЛЮ. НА ШЕСТИСОТОМ ГОДУ ЖИЗНИ НОАХА, В
 СЕМНАДЦАТЫЙ ДЕНЬ ВТОРОГО МЕСЯЦА – В ТОТ ДЕНЬ ПРОРВАЛИСЬ И ПОДНЯЛИСЬ НАВЕРХ ВСЕ ИСТОЧ-
 12 НИКИ ВЕЛИКОЙ БЕЗДНЫ И ОТКРЫЛИСЬ НЕБЕСНЫЕ ОКНА. И ЛИЛ ДОЖДЬ НА ЗЕМЛЮ СОРОК ДНЕЙ И СО-
 13 РОК НОЧЕЙ. В ТОТ САМЫЙ ДЕНЬ ВОШЕЛ В КОВЧЕГ НОАХ СО СВОИМИ СЫНОВЬЯМИ: ШЕМОМ, ХАМОМ И
 14 ЙЕФЕТОМ. ЖЕНА НОАХА И ЖЕНЫ ТРЕХ ЕГО СЫНОВЕЙ БЫЛИ С НИМ. И *пришли* ОНИ ВМЕСТЕ СО ВСЕМИ ЖИ-

1. Гофер – имеются в виду деревья, годные для постройки кораблей, скорее всего, хвойные.

החיה למינה וכל־הבהמה למינה וכל־הרמש על־הארץ למינה וכל־העוף למינהו
 טו לל צפור כל־כנף; ויבאו אל־נח אל־התבה שנים שנים מפל־הבשר אשר־בו רוח חיים:
 והבאים זכר ונקבה מפל־בשר בָּאוּ כְּאִשֶׁר צִוָּה אֱתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ; וַיְהִי הַמַּבּוּל
 יז שלישי טז | יז
 יח ארבעים יום על־הארץ וירבו המים וישאו את־התבה ותרים מעל הארץ; ויגברו המים
 יט וירבו מאד על־הארץ ותלף התבה על־פני המים; והמים גברו מאד מאד על־הארץ ויכסו
 כ כל־ההרים הגבהים אשר־תחת כל־השמים; חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים
 כא ויכסו ההרים; ויגוע כל־בשר ו הרמש על־הארץ בעוף ובבהמה ובחיה ובכל־השרץ השרץ
 על־הארץ וכל האדם; כל אשר נשמת־רוח חיים באפיו מפל אשר בחרבה מתו; וימח את־
 כב | כג כל־היקום ו אשר ו על־פני האדמה מאדם עד־בהמה עד־רמש ועד־עוף השמים וימחו
 כד מן־הארץ וישאר אך־נח ואשר אתו בתבה; ויגברו המים על־הארץ חמשים ומאת יום:
 ח א ויזכר אלהים את־נח ואת כל־החיה ואת־כל־הבהמה אשר אתו בתבה ויעבר אלהים רוח
 ב על־הארץ וישכו המים; ויסכרו מעינת תהום וארבת השמים ויכלא הגשם מן־השמים;
 ג | ד וישבו המים מעל הארץ הלוך ושוב ויחסרו המים מקצה חמשים ומאת יום; ותנח התבה
 ה בחדש השביעי בשבעה־עשר יום לחדש על הרי אררט; והמים היו הלוך וחסור עד
 ו החדש העשירי בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים; ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח
 ז נח את־חלון התבה אשר עשה; וישלח את־הערב ויצא ושוב עד־יבשת המים מעל
 ח | ט הארץ; וישלח את־היונה מאתו לראות הקלו המים מעל פני האדמה; ולא־מצאה היונה
 מנוח לכף־רגלה ותשב אליו אל־התבה כי־מים על־פני כל־הארץ וישלח ידו ויקחה ויבא
 י אתה אליו אל־התבה; ויחל עוד שבעת ימים אחרים ויסף שלח את־היונה מן־התבה;
 יא ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה־זית טרף בקיה וידע נח כי־קלו המים מעל הארץ;
 יב | יג וייחל עוד שבעת ימים אחרים וישלח את־היונה ולא־יספה שוב־אליו עוד; ויהי באחת
 ושש־מאות שנה בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ ויסר נח את־מכסה
 יד התבה וירא והנה חרבו פני האדמה; ובחדש השני בשבעה ועשרים יום לחדש יבשה
 הארץ; וידבר אלהים אל־נח לאמר: צא מן־התבה אתה ואשתך ובניך ובנותי
 טז | טז רביעי טו | טז
 יז בניך אתך: כל־החיה אשר־אתך מפל־בשר בעוף ובבהמה ובכל־הרמש הרמש על־הארץ
 יח הוצא (היצא) אתך ושרצו בארץ ופרו ורבו על־הארץ; ויצא־נח ובניו ואשתו ובנותי
 יט אתו: כל־החיה כל־הרמש וכל־העוף כל רומש על־הארץ למשפתותיהם יצאו מן־התבה;

ВОТНЫМИ ВСЕХ ВИДОВ – СО ВСЯКИМ СКОТОМ КАЖДОГО ВИДА, СО ВСЕМИ ВИДАМИ НАЗЕМНЫХ ЖИВОТ-
 15 НЫХ И СО ВСЕМИ, КТО ЛЕТАЕТ, ВСЕХ ВИДОВ: ВСЕМИ ПТИЦАМИ И ВСЕМИ, У КОГО ЕСТЬ КРЫЛЬЯ. И ПРИ-
 16 ШЛИ ОНИ В КОВЧЕГ К НОАХУ ПО ПАРЕ ОТ ВСЯКОЙ ПЛОТИ, В КОТОРОЙ ЕСТЬ ДЫХАНИЕ ЖИЗНИ. И ТЕ, ЧТО

Третий

17 И ПРИБЫВАЛИ ВОДЫ НА ЗЕМЛЕ В ТЕЧЕНИЕ Сорока ДНЕЙ, И СТАЛО ИХ ТАК МНОГО, ЧТО ПОДНЯЛИ ОНИ
 18 КОВЧЕГ, И ОТОРВАЛСЯ ОН ОТ ЗЕМЛИ. И НАБИРАЛИ ВОДЫ МОЩЬ И УМНОЖАЛИСЬ НА ЗЕМЛЕ, И ПЛЫЛ
 19 | 20 КОВЧЕГ ПО ВОДЕ. ВСЕ КРЕПЛИ ВОДЫ НА ЗЕМЛЕ И ПОКРЫЛИ ВСЕ ВЫСОКИЕ ГОРЫ ПОД НЕБЕСАМИ. НА
 21 ПЯТНАДЦАТЬ ЛОКТЕЙ ПОВЕРХ *вершин* ПОДНЯЛАСЬ ВОДА И ПОКРЫЛА ГОРЫ. И ПОГИБЛО ВСЕ ЖИВОЕ,
 ДВИЖУЩЕЕСЯ ПО ЗЕМЛЕ, – ПТИЦЫ, СКОТ, ДИКИЕ ЗВЕРИ, ВСЕ МЕЛКИЕ ТВАРИ, ЧТО СНОВАЛИ ПО ЗЕМ-
 22 | 23 ЛЕ, И ВСЕ ЛЮДИ. ПОГИБЛИ ВСЕ, В КОМ БЫЛО ДЫХАНИЕ ЖИЗНИ, ВСЕ ОБИТАТЕЛИ СУШИ. И СТЕР ОН ВСЕ
 СУЩЕЕ С ЛИЦА ЗЕМЛИ – ОТ ЧЕЛОВЕКА ДО ЖИВОТНОГО, ОТ ПРЕСМЫКАЮЩИХСЯ ДО ЛЕТАЮЩИХ ПО
 24 НЕБУ – ВСЕ БЫЛО СТЕРТО. ОСТАЛСЯ ЛИШЬ НОАХ И ТЕ, КТО С НИМ В КОВЧЕГЕ. И КРЕПЛИ ВОДЫ НА ЗЕМЛЕ
 СТО ПЯТЬДЕСЯТ ДНЕЙ.

8 1 И ВСПОМНИЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ О НОАХЕ И О ВСЕХ ЗВЕРЯХ И О СКОТЕ, ЧТО С НИМ В КОВЧЕГЕ, И ПОСЛАЛ
 2 ВЕТЕР НА ЗЕМЛЮ, И УСПОКОИЛИСЬ ВОДЫ. И ЗАТВОРИЛИСЬ ИСТОЧНИКИ БЕЗДНЫ И НЕБЕСНЫЕ ОКНА,
 3 И ПРЕКРАТИЛ ЛИТЬ С НЕБА ДОЖДЬ. И ОТСТУПАЛИ ВОДЫ С ЗЕМЛИ ВСЕ ДАЛЬШЕ И ДАЛЬШЕ И ЧЕРЕЗ СТО
 4 ПЯТЬДЕСЯТ ДНЕЙ ПОШЛИ НА УБЫЛЬ. И СЕМНАДЦАТОГО ДНЯ СЕДЬМОГО МЕСЯЦА ОСТАНОВИЛСЯ КОВ-
 5 ЧЕГ НА ГОРАХ АРАРАТА. А ВОДЫ ПРОДОЛЖАЛИ УБЫВАТЬ НЕПРЕРЫВНО ДО ДЕСЯТОГО МЕСЯЦА, И В ДЕСЯ-
 ТОМ, В ПЕРВЫЙ ДЕНЬ, ПОКАЗАЛИСЬ ВЕРШИНЫ ГОР.

6 | 7 И ПОДОЖДАЛ НОАХ ЕЩЕ Сорок ДНЕЙ И ОТКРЫЛ ОКНО В КОВЧЕГЕ, КОТОРОЕ ОН СДЕЛАЛ. И ВЫПУСТИЛ
 8 ОН ВОРОНА, И УЛЕТАЛ ТОТ И ВОЗВРАЩАЛСЯ ДО ТЕХ ПОР, ПОКА НЕ ВЫСОХЛА ВОДА НА ЗЕМЛЕ. *Тогда* ВЫПУ-
 9 СТИЛ ОН ГОЛУБЯ – ПОСМОТРЕТЬ, СОШЛА ЛИ ВОДА С ПОВЕРХНОСТИ ЗЕМЛИ. НО НЕ НАШЕЛ ГОЛУБЬ МЕ-
 СТА, ГДЕ МОЖНО ПРИСЕСТЬ И ОТДОХНУТЬ, И ВЕРНУЛСЯ К НЕМУ В КОВЧЕГ, ПОТОМУ ЧТО ПО ВСЕЙ ЗЕМЛЕ
 10 БЫЛА ВОДА. И ПРОТЯНУЛ ОН СВОЮ РУКУ, И ВЗЯЛ ЕГО, И ВНЕС В КОВЧЕГ. И ЖДАЛ ОН ДРУГИЕ СЕМЬ ДНЕЙ
 11 И ВНОВЬ ВЫПУСТИЛ ГОЛУБЯ ИЗ КОВЧЕГА. И ВЕРНУЛСЯ ГОЛУБЬ К НЕМУ ПОД ВЕЧЕР, И ОЛИВКОВЫЙ ЛИСТ
 12 У НЕГО В КЛЮВЕ, И *так* УЗНАЛ НОАХ, ЧТО УШЛИ ВОДЫ С ЗЕМЛИ. И ЖДАЛ ОН ЕЩЕ СЕМЬ ДНЕЙ И ВЫПУСТИЛ
 13 ГОЛУБЯ, И НЕ ВЕРНУЛСЯ ТОТ К НЕМУ БОЛЬШЕ. И ВОТ, НА ШЕСТЬСОТ ПЕРВОМ ГОДУ, В ПЕРВЫЙ ДЕНЬ ПЕРВО-
 ГО МЕСЯЦА, УШЛИ ВОДЫ С ЗЕМЛИ. И СНЯЛ НОАХ КРОВЛЮ С КОВЧЕГА И УВИДЕЛ, ЧТО ПОДСОХЛА ПОВЕРХ-
 14 НОСТЬ ЗЕМЛИ. А ДВАДЦАТЬ СЕДЬМОГО ДНЯ ВТОРОГО МЕСЯЦА ЗЕМЛЯ СТАЛА СУХОЙ.

Четвертый

15 И СКАЗАЛ ВСЕСИЛЬНЫЙ НОАХУ:
 16 | 17 – ВЫЙДИ ИЗ КОВЧЕГА ВМЕСТЕ С ЖЕНОЙ, СЫНОВЬЯМИ И ЖЕНАМИ СЫНОВЕЙ. И ВЫВЕДИ С СОБОЮ ВСЕХ
 ЗВЕРЕЙ, ЧТО С ТОБОЙ, ВСЯКУЮ ПЛОТЬ – ПТИЦ, СКОТ И ВСЕХ НАЗЕМНЫХ ЖИВОТНЫХ, ЧТО ДВИЖУТСЯ
 ПО ЗЕМЛЕ. ПУСТЬ БУДЕТ ПОЛНА ИМИ ЗЕМЛЯ, ПУСТЬ ОНИ ПЛОДЯТСЯ И РАЗМНОЖАЮТСЯ НА ЗЕМЛЕ!
 18 | 19 И ВЫШЕЛ НОАХ И СЫНОВЬЯ, ЕГО ЖЕНА И ЖЕНЫ ЕГО СЫНОВЕЙ ВМЕСТЕ С НИМ. ВСЕ ЗВЕРИ, ВСЕ ПОЛЗА-
 ЮЩИЕ И ВСЕ ЛЕТАЮЩИЕ – ВСЕ ПЕРЕДВИГАЮЩИЕСЯ ПО ЗЕМЛЕ ВЫШЛИ ИЗ КОВЧЕГА ПО ВИДАМ СВОИМ.